

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—, za in-
semstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflcova ulica št. 5/1.
Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi
št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2498Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštnem čeku, zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 205.241.

Vedno večje razsulo Vukičevičeve zgradbe

Od vseh strani protesti in napadi. — Vukičeviča smatrajo za odpravljenega. — Nihče ni na njegovi strani, niti eden list ga ne brani. — Katastrofalne razmere v radikalni stranki. — Najnovejša intriga proti Vukičeviču in Korošcu. — Demokratska sodba o Koroščevem govoru v Kranju

Beograd, 2. avgusta. p. V Beogradu vlada tudi danes radi pravoslavnega praznika Sv. Ivana politično mrtvilo. Skoraj vsi ministri razen ministrskega predsednika, ki se je dopoldne le kratko časa mudil v svojem kabinetu, popoldne pa lovil ribe, so na agitacijskih potovanjih po svojih volilnih okrožjih. Tudi vsi šefi strank so odsotni iz Beograda, tako da v Beogradu tekem današnjega dne ni bilo zabeležiti nobenih političnih dogodkov.

Nastop glavnih radikalnih voditeljev proti vladji g. Vukičeviča, njihovi očitki, da skušajo ministri predsednik in njegovi ministri se polastiti nekaj mandatorov s pomočjo brezobzirne terorja, pritožbe, ki prihajajo iz demokratskih vrst in tudi iz vseh opozicijskih strank, vzbuja vedno večjo pozornost politične javnosti ter so ustvarili mučno razpoloženje v krogih Vukičevičevih radikalov. Afronti g. Trifkovića, Petrovića, Uzunovića se tolmači splošno kot dokaz, da smatrao voditelji radikalne stranke, odnosno glavni odbor Vukičevičevo pozicijo med narodom za definitivno izgubljeno. Marko Trifković je včeraj v Staparju pri Somboru proglasil ministra Subotića in Stankovića za škodljivca stranke in države, norčeval se je iz ministrov, ki bi radi, ako bi zakon dopuščal, kandidirali vsak ne na treh, temveč na 15 mestih. Oddvojil je Vukičeviča in njegove prijatelje od »pravih radikalov«, češ pravi radikali postopajo drugače in ponovno je obtožil vladu, da si hoče s pomočjo policijske čelade izsiliti mandate. Sedanja politika vlade g. Vukičeviča spravlja po mnenju g. Trifkovića Jugoslavijo pred inozemstvom ob ugled in simpatije. Danes je imel g. Trifković v Vojvodini zopet dva shoda, na katerih je nadaljeval svojo ostro ofenzivo proti Vukičeviču. Mnogo nervoznosti je vzbudil tudi včerajšnji demonstrativni sprejem Nastasa Petrovića v Beogradu, kamor se je vrnil iz protivladne agitacije v moravskem okrožju. Ob silnih klicih proti vladji so ga na kolodvoru pozdravljali beograjski pasičevci, ki so burno aklamirali njegov govor, v katerem je izjavil, da niti pod reakcionarnimi vladami liberalov in naprednjakov v eri Obrenovičev ni bilo takih policijskih nasilij, kakor pod Vukičevičem. Danes je oblast v rokah neprijateljev prave radikalne stranke, ki so se v njo vtihotapili in so brez ideologije ter služijo le svoji vladoljubnosti. Petrović poziva na borbo, da se reši radikalna stranka pred ljudmi, ki jo ubijajo. Iz Uzunovičevega govora v Žitkovcu citira »Politika«: Še to, da je bivši min. predsednik proglasil, da sedanja vlada v nobenem oziru ne zasluži zaupanja naroda ter da bo po 11. septembru zgnila s svojega mesta. Ugodni pasičevci posl. Dušan Subotić je poslal kralju na Bled telegram, v katerem iznaša protizakonito postopanje vlade ter ga prosi, naj »udari glogov kolac povampirno avstrijskosti« g. Vukičeviča. Borba v radikalnih vrstah postaja vedno brezobzirnejša in značilno je, da g. Vukičevič nima za seboj niti enega beograjskega lista. Najuglednejši radikalni dnevnik »Vreme«, last g. Ninčevića, ki je notabene vladni kandidat, otvoročno nastopa proti Vukičeviču. Poznavalci razmer takole sodijo o položaju gosпода Vukičeviča in radikalne stranke: Sance ministrskega predsednika in njegovih ožjih prijateljev so minimalne. Ve-

čina kandidatov na vladnih listih gre samo formalno z Vukičevičem in so pripravljeni vsak hip ga zapustiti. Nedvomno so pasičevske pozicije med narodom mnogo jače. Radikalna stranka pa je dejansko danes v razsulu. Le v enem samem okrožju (travnjskem) je dosedaj postavljena le ena radikalna lista, povsod drugod so vložene po dve, v mnogih okrožjih po tri in celo po štiri liste. Računa se, da bodo radikali rešili komaj polovico svojih mandatorov, a od teh bo Vukičevičevih komaj dobrih 20. Demokrati, ki se sami borijo s precejšnjo razcepjenostjo (imajo mnogo dvojnih list) so odločeni, da neposredno po volitvah razdero koalicijo. Veliko pozornost vzbujajo namigavanja »Politike« o snovanju velikega demokratskega bloka pod vodstvom Davidovića, Pribičevića in Trifkovića in splošno mnenje je, da so konture takega bloka že zelo vidne.

Nasilniška politika se medtem z vne-
mo nadaljuje. Danes je voditelj zemljoradnikov Jovanović vložil službeni protest proti volilnemu terorju vlade; v Beograd je prispel demokratski poslanec Žika Rafajlović, ki je dopoldne posetil min. predsednika in ministra Marinkovića ter je najostreje protestiral proti terorističnim metodam, ki jih je radikalni del vlade uvedel v njegovem vol. okrožju. G. Rafajlović ogorčeno trdi, da policijski organi preganjajo demokrate kakor sovražnike države.

Današnje »Vreme« je pričelo s kritiko kleroradikalnega pakta. Navidežno nastopajoč proti dr. Korošču je ost njegovih izjav naprjena proti Vukičeviču, ki da je sklenil zavezništvo s federalistično stran-
ko, s katero se pravi radikal ne more vezati. »Vreme« piše: »Med radikali je povzročilo veliko nezadovoljnost pisanje »Slovenca«, ki iznaša kot glavno volilno parolo Koroščevo stranko zahtevo po čim večji »samoupravi« Slovenije in njeni »pravni pravosti«. Večja samouprava pomeni avtonomijo, a zahteva po ravnopravnosti za Slovenijo kot deželo spominja na idejo nekake federalistične ureditve. V radikalnih krogih se postavlja vprašanje, ali ne bi bilo dobro zahtevati od g. Korošča, ki je prošil za naklonjenost vlade pri volitvah, naj se že enkrat in sicer še pred volitvami izjavi, ali je za ali proti avtonomistični ureditvi naše države. Radikali v vladi kakor oni izven vlade nočejo paktov z avtonomisti in federalisti.« Politični krogi smatrajo, da je iz cele stilizacije razvidna tendenca spraviti i g. Korošča i g. Vukičeviča v zadrego.

Kranjski govor g. Korošča se komentira kot prvi znak, da je prišel voditelj SLS resno dvomiti o Vukičevičevi bodočnosti in s tem o pomenu blejskega pakta. Njegova ponudba Demokratski zajednici se more le razumeti, ako je g. Korošček mnenja, da on in Vukičevič ne dobita večine, kar sta preje oba s tako odločnostjo zatrjevala. V demokratskih krogih se ta ponudba z vso odločnostjo odklanja. Eden od vodilnih mož DZ je nocoj izjavil Vašemu dopisniku: G. Korošček se je zvezal z g. Vukičevičem in se jako moti, ako misli, da bomo po volitvah reševali potopljeno barko teh dveh gospodov. Razvoj dogodkov gre popolnoma v drugo smer. Ako g. Korošček trdi, da stoji na pragu vlade je to v toliko točno, v kolikor vsaka stranka pred volitvami stoji na pragu vlade. Zelo zelo verjetno pa je, da g. Korošček tega praga po 11. septembru ne bo prestopil.

Problemi trgovinskih pogajanj z Avstrijo

Avstrija stremi za tem, da se čim bolj ukinejo vezane carinske postavke. — Zahteva po zvišanju carine na moko, klavno živino in meso. — Eventualne koncesije naši mlinski industriji

Dunaj, 2. avgusta. s. Med bodoče trgovsko-politične razgovore Avstrije spadajo pred vsem pogajanja z Jugoslavijo za povzicanje raznih agrarnih carin, ki so važne za Avstrijo in sicer tem bolj, ker je bilo pri pogajanjih z Madžarsko doseženo, da so bile razne v poštev prihajajoče postavke oproščene vezave. Semkaj spada zvišanje pribitka na moko, tako da bi ta pribitek skupno s carino na žito znesel uvozno carino 7 zlatih kron. V dosedanjih pogodbah z Jugoslavijo je bil pribitek na moko vezan na tri zlate kroge. Velike važnosti je tudi zvišanje carine na klavno živino, ker je bila vezava z Madžarsko popolnoma ukinitvena, tako da bi mogla Avstrija te carine poljubno zvišati, če bi ta postavka v dosedanjih jugoslovenskih pogodbah ne bila določena na pet zlatih kron, avtonomna carinska postavka znaša sedaj 12 zlatih kron; tretja novela pa predvideva celo zvišanje na 15 zlatih kron. Šlo bo za to, da se v razgovorih z Jugoslavijo določi kompromisna carinska postavka med tariflo v dosedanjih pogodbah in avtonomni tarifi.

Dalje se bodo vršili razgovori najbrže tudi o carinah na tovarno živino, prašiče, goveje meso in konje. Jugoslavija je Avstrijo obeložeče vezave pri tovarni živini opustila,

tako da bi bilo sedaj mogoče uvesti avtonomno postavko 50 zlatih kron. Jugoslavija bo, kakor se doznava v agrarnih krogih, morala sedaj zahtevati, da bi bila ta postavka zopet vezana. Avstrija pa je zainteresirana na tem, da se zvišajo carine na prašiče in prašičje meso ali pa ukinejo obstoječe vezave, da bi imela pri pogajanjih s Poljsko dovolj svobode. Pri polkrovnih konjih se je Madžarska tudi odpovedala fiksiranju sedanje postavke, da omogoči pogajanja z Jugoslavijo. Jugoslavija bo morala zahtevati tudi udeležbo pri pogajanjih z Madžarsko o mlinski industriji, kjer gre za nekatere dogovore med industrijami obeh držav. Verjetno je, da bo Jugoslavija pri tem dobila gotove koncesije.

Kulturna misija Dunaja

Pariz, 2. avgusta. d. »Temps« objavlja članek svojega političnega sodelavca o Dunaju, v katerem naglašajo, da je ena glavnih posledic zlozlo avstro-ogrsko monarhije dejstvo, da so balkanske države postale mnogo bližje srednji Evropi. Ta preokret kulturne misije Dunaja, ki jo je igral nekoč, ni povečal. Ni pa dovolj, če veselite danes trde, da mora ostati Avstrija samostojna, potrebno je tudi, da sodelujejo pri reševanju avstrijskega problema.

Vsi odklanjajo Rothermereovo akcijo

Dr. Beneš odgovori zopet odklonilno. — Tudi Rumunija proti spekulaciji angleškega lorda. — Dober odgovor čsl. ljudske stranke in madžarskih socijalnih demokratov. — Tudi Jugoslavija odklanja vmešavanje

Praga, 2. avgusta. d. Kakor poroča »Večerní«, namerava zunanji minister dr. Beneš dati na zadnje pismo lorda Rothermerea zelo kratak, vendar pa odločno odklonilen odgovor. List povdarja, da bo s tem odgovorom akcija lorda Rothermerea za Češkoslovaško zaključena. Češkoslovaška ne more uvideti, s kako pravico se vmešava angleški lord v zadeve, o katerih je poučen zelo enostransko in je v bistvenih točkah neinformiran.

Bukarešta, 2. avgusta. d. Tisk brez izjeme odločno odklanja madžarske zahteve po reviziji trianonske mirovne pogodbe, ki jih podpira lord Rothermere. Splošno se sodi, da podpira madžarsko akcijo tudi Italija, ki vidi v polajenju Madžarske oslabilitev Male antante.

Vladno glasilo »L'Independence Roumaine« naglašajo, da se rumunska javnost in Malantanta po napadih »Daila Mayla« ne bosta dali premočiti. Rothermereovi članki samo dokazujejo, da v Angliji zelo malo poznajo narodnostna vprašanja osrednje Evrope. Če bo angleški parlament resno razpravljati o trianonski mirovni pogodbi, bo moral priti do prepričanja, da predstavlja ta pogodba najboljše, četudi matematično težko dosegljivo rešitev srednjeevropskih problemov. Madžari se motijo, ako mislijo, da bo Anglija brezpogojno podpirala njihove zahteve.

Položaj v Evropi je danes tak, da si ne bo nihče upal omajati mirovne pogodbe, najmanj pa država, ki na tem ni neposredno zainteresirana. Usoda trianonske mirovne pogodbe je odvisna predvsem od Male antante in nasprotno je usoda držav Male antante odvisna od trianonske mirovne pogodbe.

Praga, 2. avgusta. d. Ob priliki smrti madžarskega kardinala Csernoch objavila glasilo češkoslovaške ljudske stranke »Pražský večerník« pod naslovom »Tragična preteklost« daljši članek, v katerem razpravlja o madžarskem nasilju nad slovaško manjšino v pretekli dobi.

Članek je obenem krepak odgovor lordu Rothermereu. Članek uvodoma naglašajo, da so madžarske oblasti z vsemi silami ustvarjale iz Slovačkov pristne Madžare in da nudi za to pokolni kardinal Csernoch najboljši dokaz. Takih pristnih Madžarov je danes na Slovaškem na tisoče, vendar pa imajo kljub temu neprimerno več šol in drugih svojih ustanov, kakor pa tisoči in tisoči pristnih Slovačkov na Madžarskem. Madžarsko nasilje je vzelo z osvoboditvijo slovaških narodov žalosten konec. Zato

je razumljivo, če si skušajo sedaj Madžari, ki nočejo živeti brez gospodarstva nad drugimi, dokazovati, da so mirovne pogodbe krivične. Le tam, kjer ne poznajo madžarske dvoličnosti, lahko nasedejo takemu vzdihovanju. Če bodo Madžari poslali lordu Rothermereu vse nekrologe za pokojnim kardinalom Csernochom, se bo lahko tudi prepričal, da so njegove trditve nevezdržne in po večini umetno konstruirane. Če bo dovolj objektivni, se bo lahko tudi uveril, da živi danes na Madžarskem, žal še 300.000 pravih Slovačkov, ki so kandidati za pretvoritev v enokrajne Madžare, kakor je bil pokojni Csernoch.

Značilen je tudi članek glasila madžarskih socijalnih demokratov v ČSR. Pod naslovom »Prijatelj madžarskih magnatov« naglašajo med drugim: Madžarsko ljudstvo, ki išče pota za sporazum in mirno sožitje s češkoslovaškim narodom, nima nikakega vzroka, da bi pozdravljalo akcijo lorda Rothermerea. Nasprotno ga mora navdajati ta akcija z resno skrbjo za bodočnost. Madžari v Češkoslovaški morajo lorda Rothermerea opozoriti, da uživajo kot narodna manjšina večje pravice in v kulturnem, gospodarskem in socialnem življenju večjo svobodo kakor njihovi rojaki na Madžarskem pod vladno madžarskih magnatov.

Beograd, 2. avgusta. p. Akcija lorda Rothermerea vzbuja tudi v tukajšnjih krogih vso pozornost. V diplomatskih krogih prevladuje kljub temu, da angleški službeni tisk demantira Rothermereove napovedi vtis, da se angleška vlada sicer ne strinja popolnoma z zahtevo po reviziji trianonske mirovne pogodbe, da pa bi bila pripravljen ugoditi gotovim željam Madžarske po obsejni korekturi. Le na ta način si je mogoče razlagati živahno agitacijo, ki jo razvijajo madžarski nacionalisti in pri kateri aktivno sodelujejo tudi službeni madžarski krogi. Nedavno ustanovljeni ligi za revizijo trianonske pogodbe pripadajo vsi aktivni madžarski ministri. Vse jugoslovenske politične stranke in vsi odgovorni državniški odločno odklanjajo vsako tako madžarsko zahtevo in naglašajo, da tiho podpiranje madžarskih intric s strani Anglije ni dostojno velikega zaveznika, ker zanaša tako početje v Evropo le nepotreben napetost in ogroža svetovni mir. V vladnih krogih povdarjajo, da doslej Rothermereova akcija sicer ni rodila nikakih pozitivnih uspehov, da pa stoji merodajni čimiteži budno na straži in bodo znali s primernimi koraki pravočasno preprečiti vse, kar bi škodovalo našim interesom.

Razorožitvena konferenca v Zagati

Oster ameriški napad na Anglijo. — Opravičilo ameriških vladnih krogov. — V Londonu vztrajajo dalje. — Intervencija predsednika Coolidgea

Washington, 2. avgusta. (lo) »Washington Post« priobčuje članek, ki je radi svojega sovražnega nastopa proti Angliji vzbudil v političnih krogih veliko senzacijo. List silno napada Anglijo zaradi njenega intranzigentnega stališča na pomorski razorožitveni konferenci. Dolži Anglijo neiskrenosti ter navaja dejstvo, da je Anglija zlorabila popustljivost Amerike v vprašanju dolgov in pričela takoj po podpisu pogodbe o razorožitvi in plačevanju dolgov z gradnjo 18 križark po 10.000 ton najmoderneje oboroženih, ki veljajo ogromno svoje 400 milijonov dolarjev. List zaključuje, da se to dejstvo ne sklada z opetovanimi izjavami angleških državnikov, da zasleduje Anglija na ženevski pomorski konferenci izključno le obrambne cilje in ne stremi za nadvlado na svetovnih morjih. V vladnih krogih povdarjajo, da ta članek, ki je pisan z nenavadno ironijo, ne odgovarja mnenju oficijelnih krogov, ki obžalujejo take izjave, ki lahko škodujejo tradicionalnemu prijateljstvu med obema državama.

Drugi listi povdarjajo večinoma potrebo, da pridejo delegacije v Ženevi do sporazuma. O angleških predlogih se je razvila na splošno izredno živahna polemika, kakor tudi o nameravanem sestanku ministrskega predsednika Baldwinja, ki se začasno mudil v Kanadi, z ameriškim predsednikom Coolidgeom. List »World« zagovarja potrebo tega sestanka med tem ko so drugi listi odločno proti in menijo, da bi bil ta afront proti Japonski.

London, 2. avgusta. (lo) Včeraj se je položaj na pomorski razorožitveni konferenci v Ženevi nekoliko izpremenil. Angleška delegacija je imela sejo, nakar je pozneje japonski admiral Saito posetil šefa angleške delegacije Bridgema. Japonski delegati so nadalje proučili položaj, v upanju da najdejo način kako bi se premostila na konferenci nastala nasprotstva. Japonci niso predložili nikakih konkretnih predlogov. Včeraj je brazilski trgovinski minister Philip Cunliffe svoje zadovoljstvo nad podaljšanjem ženevske konference. Minister je izjavil, da se je udeležila Anglija konference

v nadi, da doseže omejitve stroškov in da ohrani brodovje, ki je neobhodno potrebno za obrambo varnosti angleške države. Anglija noče vsiliti svojega mnenja drugim državam, ker upa, da so vse države upoštevale izjemno stališče britske imperije. Rapid City, 2. avgusta. s. (Reuter) Predsednik Coolidge je ameriški delegaciji v Ženevi naročil, naj se potrdi z vsemi silami, da pride do kakega sporazuma. Če se to ne posreči, meni, da je najboljša konferenca za nedogleden čas odgoditi.

Sporazum z Albanijo

Beograd, 2. avgusta. p. Kakor je izvedel vaš poročevalec v zunanjem ministrstvu, je dosežen med našo vladu in Albanijo poln sporazum glede obnove diplomatskih odnosov. Diplomatski odnosi bodo dne 8. avgusta definitivno zopet obnoveni. Naš odpravnik poslov Jovo Milčević bo jutri odpotoval v Tirano. Tudi glede poslanikov je dosežen sporazum v tem smislu, da se povrtna na svoja mesta obira prejšnja jarmenka, to je g. Jestiča in Cena beg v Beograd.

Italijanska vojna oporišča v Sredozemskem morju

London, 2. avgusta. s. »Westminster Gazette« poroča, da namerava Italija zgraditi na strateško važnih točkah Sredozemskega morja oporišča za svojo mornarico. Otok Sasseto, ki leži pred Valono in otok Castellorizzo, ki leži ob turški obali, bosta baje zgrajena kot italijanski oporišči za mornarico. List spominja nato, da je Anglija že od leta 1921. protestirala proti tem italijanskim nameram, meni, naj bi zadevo vzelo v roke Društvo narodov.

Madžarska vlada študira fašizem

Budimpešta, 2. avgusta. s. Minister Vas bo potoval v Italijo, kjer bo proučeval socijalni sistem fašizma. Spremljala ga bo posebna komisija, ki se hoče poučiti o vseh fašističnih institucijah.

Kralj Boris v Nemčiji

Berlin, 2. avgusta. (be.) Kralj Boris je danes popoldne dospel v Karlsruhe na obisk k svoji sestri.

»Obznana« tudi v Braziliji

Pariz, 2. avgusta. d. Braziljski parlament je odobril zakon, s katerim se prepoveduje vsak komunistični pokret.

Na razdobju slovenske politike

(Misli in opazovanja nevtrala.)

II.

Najbolj je Slovensko ljudsko stranko zamamila njena številčna moč. To, da je pri zadnjih volitvah odnesla dvajset mandatov, jo je navdalo z brezmejno samozavestjo in domišljavostjo, da se ima za nepremagljivo, kar je seveda kapitalna in usodopolna zmota. Gospodje tam pač nič ne predvaja, da je bil takrat položaj čisto drugačen kot je danes; da so takrat prilike bile ustvarile za SLS visoko konjunkturo kot se nikoli in kot je danes niti zdaleka ni več; ne premisljajo, da je imela SLS silajno volilno zmago l. 1925. v najmanjši meri zahvaliti sama sebi, svojim notranjim silam, svojim idejnim in moralnim vrlinam, pravilnosti svoje politike in sposobnosti in svojega vodstva; ampak da so ji to zmago izvajali največ rečeni zunanji, zanjo izredno ugodni momenti, predvsem težki gresi, ki jih je bil zagrešil Beograd na Sloveniji (da si bolj iz kratkovidnosti, nerodnosti in nesposobnosti kot iz zle namere), in pa — seveda in žal — razne napake, ki so jih delale druge slovenske stranke.

Pri sedanjih volitvah je situacija bistveno drugačna, za SLS veliko neugodnejša. Danes ta stranka nima niti nekdanjih tako privlačnih gesel več: za avtonomijo in slovenstvo. Prvo je zavrnila, oziroma morala zavreči, drugo pa je kompromitirala. Ker se mora vendar vsak Slovenec danes vprašati: kaj pa je SLS doslej za slovenstvo dejansko storila? Kaj je slovenstvu v vseh teh letih priborila? S čim je slovenstvo dvignila? Ali mu je politično, kulturno, gospodarsko kaj priborila? Ali je pa vsaj zbrala in organizirala tvorne sile slovenstva? Nasprotno: s svojo napadno politiko, s katero je vedno izkušala dajati slovenstvu mesto nacionalnega konfesionalnega značaja (postavljanje katoliške fronte), po eni strani, po drugi strani pa s svojim trdovratnim in nesmiselnim bojem proti vidovdanskim ustavi, s katerim je zadrževala celih šest let oživitvenja slovenske samoupravnosti, je slovenstvu samo škodovala in ga oslabil.

Za to linijo, na kateri je SLS doslej zastopala slovenstvo in avtonomizem, ni dobila glasov nas slovenskih kulturnih delavcev in vseh tistih krogov in slojev, na katere se »Slovenec« sklicuje; ni smo hoteli in hočemo slovenstvo v nacionalnem duhu in v cilju harmoničnega organičnega zlitja vseh treh, oziroma štirih elementov: slovenstva, hrvaštva, srbstva in bolgarstva v jugoslovansko nacionalno celino. A kar se tiče slovenske avtonomije, je bilo menje vseh v tem duhu orijentiranih slovenskih inteligentov in krogov sprčo vidovdanske ustave vedno to, da bi se dala slovenska avtonomija taktično in praktično še najprej doseči potem te ustave, ki tvori za to zdravo organično bazo.

To je slovenska linija, kot jo mi zamisljamo. Žalibog smo se pa morali prepričati, da se SLS te linije ni držala, ampak se večkrat in celo močno od iste oddaljila. In tudi to opazamo, da je tej naši liniji danes prav za prav bližja SDS, ki se je zdela nekdanji isti popolnoma kontrarna. V politiki je pač kakor v življenju: čas vedno izravnavava nasprotja in na površju se obdrži le, kdor plava s tokom časa in ima oči odprte. Kakor človek se mora tudi stranka vedno učiti pridobitve izkušnje prav uporabiti, predvsem pa: storjene napake izprevideti in ne več ponoviti. Na SLS pa doživljamo, da ji tega manjka: da ji manjka elastičnosti, akomodativne spretnosti in spoznavanja storjenih napak; in jo zato vidimo gotove napake vedno zopet ponavljati. Saj smo ravno ob zadnjem padcu Koroščeve vlade doživeli, kako je »Slovenec« taktično zopet vstal z bojnim klicem, ki je slovenstvu vsa ta leta že toliko škodoval, izživajoč Beograd proti nam in ki je v našem današnjem položaju tudi brez vsakega smisla in svrhe, s klicem: »Katoličani vkup!« — V ostalem tudi dokaz, da je Slovenski ljudski stranki zaupati zastopstvo interesov slovenstva riskantna stvar.

Torej z nekdanj tako privlačnimi parolami, avtonomija in slovenstvo, SLS v sedanjih volilnih borbi ne more več parirati. Druge parole pa danes nima. Če piše »Slovenec« z debelimi črkami: »Naša parola je vse delo naše stranke od početka do danes za čim večjo samoupravo Slovenije« (izjajlje, je, kako se sedaj »Slovenec« sijočje besede »avtonomija«, da se ne bi kaj pregrešil proti blejskemu paktu!), potem bo to parolo zadušilo ogroženje volilcev, ki bodo vpraševali: Zakaj se pa potem celih šest let počeli? Zakaj ste tako dolgo zadrževali to samoupravo? Zdajna bi jo Slovenija že lahko imela in koliko bi si bila med tem že pomagala! Kako bi bila ta samouprava danes že izgrajena in izpopolnjena! S čim morete opravičiti to zamudo in izgubo, to nepreračunljivo škodo, ki jo je Slovenija radi tega trpela? — Torej tudi s to »Slovenčev« parolo, ki ni nobena parola, ni nič.

Izgubila pa je SLS medtem še eno privlačnost, ki jo je imela pri zadnjih državnozborskih in tudi še pri letošnjih oblastnih volitvah in ki ji je veliko pomagala k zmagi, namreč svoj opozicijski značaj. Takrat je bila na volitve kot opozicijska stranka, v odločnem boju proti režimu, ki je bil slab — to je bilo v njen tabor: danes pa nastopa kot vladna stranka, kot soudeležnica in braniteljica režima, ki je še slabši in ki ravno kar prizadeva Sloveniji težke

udarce in razburja proti sebi vse slovensko volilstvo; to bo SLS na 11. septembru bridko občutila.

Sicer je imela SLS v začetku sedanjega volilnega boja tudi v tem pogledu še dokaj šanc za sebe, saj je mogla nastopiti tudi sedaj še kot opozicijska stranka. Tako brezobzirni in naravnost poniževalni način, kako je bila SLS o Veliki noči vržena iz vlade, je bil izjavelo veliko nevolje v Sloveniji, ne samo med pristavstvom SLS, ampak splošno; vsa Slovenija je občutila tako postopanje s slovensko delegacijo kot žaljivo. To je bil vsekakor moralen moment, ki je prišel Slovenski ljudski stranki kot nalašč za volitve in ki bi ga bila lahko jako uspešno izrabila v svoj prid. Toda še to edino orožje, ki ga ji je bil srečen slučaj prinesel, si je medtem sama izbila iz rok.

Ker je šel dr. Korošec in sklenil s gospodom Vukičevićem blejski pakt, s katerim sta številirala SLS za vladno stranko, soakcionarko gospoda Vukičevića, ki z njegovim režimom stoji in pada. Navadnemu političnemu razumu je prosto nepojmljivo, kako se je mogel

dr. Korošec v kaj takega spustiti, ko je vendar tako solučno jasno, da bo ta famozni pakt, ki je imel zanesti zmešnjavo v tabore opozicijskih strank, predvsem pa vršiti pritisk na uradništvo, napravil največje škode v SLS sami, da bo za tistih par krogov, ki jih utegne na ta način naloviti na eni strani (kvečjemu pri kakih bojazljivcih in lahkovernih), zato pa na drugi strani odgnal od SLS na tisoče volilcev. — Saj kateri volilec bi se pač mogel navdušiti za vladno g. Vukičevića, sedanj in bodočo?

Kakor rečeno: nerazumljivo, kako je mogel g. Korošec v oči volitev zagrešiti tako veliko taktično napako. Blejski pakt je prvi politični korak, ki ga je storil g. Korošec samostojno, brez vpliva, oziroma zgleda gospoda Radiča. In jo je šele prav polomil.

Kdor ima smolo, jo pa ima, SLS jo odločno ima; zdaj je šel celo lastni njen poveljnik podminira zadnje okope, ki so dali še upati, da bo stranka obdržala postojanke, ki si jih je izvojevala leta 1925.

Slovenski obrtniki o gospodarskih uspehih SLS

Ali so radi »Slovenčevih« deklamacij o »uspehih« SLS na vladni res davki v Sloveniji manjši? — Kaj pravi nepristransko izobrtiškega glasila

»Slovenec« je včeraj objavil uvodnik »Briga za šanse SLS«. Tu zavrača malodušne v klerikalnih vrstah, ki že slutijo debakl SLS dne 11. septembra. Da razprši to malodušnost, si pomaga tudi z neštokrat premleto izgovorom o »velikanskih uspehih SLS na vladi. List piše:

»Do sedaj se ni bilo vlade, ki bi bila za Slovenijo dosegla toliko političnih, politično-nacionalnih in gospodarskih uspehov, kakor zadnja kratkotrajna Uzunovičeva vlada, v kateri so sedeli tudi zastopniki SLS.«

Mi smo kazali na nov dohodinski davek zasebnih namestencev, ki pomeni novo ca. 20 milijonsko obremenitev Slovenije. In sicer specijalno obremenitev Slovenije ob istočasni razbremenitvi ostalih pokrajin države! »Slovenec« je to »kolosalen uspeh za Slovenijo«.

Mi smo opozorili na tisoče in tisoče odpuščenih slovenskih uradnikov, delavcev in železničarjev, na redukcijo plač, mezd, delovnih dni in ostalih uradniških in delavskih pravic, na nov ročni davek za delavstvo v državnih podjetjih, kar vrže skupno nad 50 milijonov dinarjev. Tudi te strahovite redukcije so za »Slovenca« — uspeh SLS za Slovenijo!

Pokazali smo na § 82. f. z., s katerim je SLS cropala naše cestne odbore in podeželjske občine za težke milijone. Tudi to je »uspeh SLS za slovenskega malega človeka«.

Sedaj pogledajmo še v strokovno glasilo slovenskih obrtnikov, v »Obrtni Vestnik«, kaj pravi k sedanjemu gospodarskemu položaju Slovenije. V svoji najnovejši številki od 1. julija piše pod naslovom »Naša davčna bremenat«:

»Pred kratkim smo čitali, da bo letos baje zopet leto davčnih rušev. Generalna direktorja davkov opozarja, da je prinos davkov v letošnjem letu manjši in je zaradi tega baje naročila davčnim oblastvom, da strogo izterjajo davčne zaostanke. Kakor doznavamo, je davčni urad v Zagrebu s posebnim proglasom že opozoril zamudnike na plačilo zaostankov in tekočih davkov. Vsekakor tudi Slovenija ne bo obvarovana pred strogim davčnim izterjevanjem.«

Država mora imeti svoje dohodke. Nihče jih ni ne odreja. Če gospodarski krogi tožijo o nezmožnem gospodarskem položaju, tedaj elišimo iz ust merodajnih činiteljev, »da je pač splošna gospodarska kriza; ko pa privijejo davčni vijak, tedaj le gospodarske krize ne vpoštevajo, pač pa kažejo na lepe bele hiše, urejene ceste, čiš, Slovenija je bogata.«

Da je v Sloveniji po mnenju davčnih faktorjev bajno bogastvo, kaže statistika o porabljenih neposrednih davkih v letih 1923 do

Ali bo SLS po volitvah res v vladi?

Dvomi g. dr. Korošca.

»Slovenec« poroča o shodu dr. Korošca v Kranju, kjer je vodja SLS ponovno zadržal, da bo SLS po volitvah stopila v vlado. Seve ni tega storil iz kakega idealnega nagiba, marveč samo da bi kdo imel strah pred njegovimi mislimi.

Dr. Korošec je govoril o »predstoječem« vstopu SLS v vlado tudi iz pomanjkanja vsakega pozitivnega programa SLS. Stranka je izdala avtonomijo, zvezala se je z najbolj centralistično frakcijo v državi, postala je priganjač in zavajnik velesrbskega režima. Kaj naj ostane SLS kot program? Borba proti framasonstvu? Saj so radikali, njeni oči, zavezniki, največji framasoni, kakor so zadrževali voditelji SLS še pred kratkim. Borba proti nevarnosti pravoslavja? Saj so radikali pravoslavni, saj je radikalna stranka v družbi z SLS sestavila sedanj proračun ministrstva ver, ki po izjavah klerikalcev nasprotuje ustavi in reže katoliški cerkvi in duhovnikom v naši državi prav mačehovski kruh. Znižanje davkov v Sloveniji? Saj so klerikalci še nove davke upeljali!

Najbolje na govoru dr. Korošca o predstoječem vstopu v vlado pa je to, da dr. Korošec sam ne veruje, da bo njegova stranka po volitvah res v osem blaženem položaju, da bi lahko imenovala klerikalne ministrske kandidate. Evo, kaj je govoril dr. Korošec v Kranju:

»Mi smo širokogrudni dovolj, da danes izjavimo, da ponujamo v trenotku, ko stojimo na pragu v vlado — in vsled tega to niso prazne besede — vsem slovenskim strankam božje premirje »treuga« del, da se ne bomo, kadarkoli bo kdo od nas na vladi, drug drugega preganjali, ampak podpirali vse stanove našega slovenskega naroda in vse poštenjake, naj si bodo v kateri stranki koli.«

1925. V teh letih je odpadlo na osebo na Hrvaškem in v Slavoniji 93 Din. v Sloveniji 182 Din. v Srbiji in Črni gori 65 Din neposrednega davka.

V letu 1926. pa je odpadlo na posamezno osebo na Hrvaškem in v Slavoniji 159 Din, v Bosni in Hercegovini 116 Din, v Dalmaciji 93 Din, v Sloveniji 191 Din. V Vojvodini 355 Din, v Srbiji in Črni gori 93 Din neposrednega davka.

Slovenija je plačala od 1. januarja leta 1923. do 30. septembra 1926 še 183.200.000 dinarjev poslovnega davka, kar pomeni, da odpade na osebo 153 Din poslovnega davka. Iz te statistike vidimo, da so se davčna bremena lanske leto prav znatno zvišala, med tem ko je gospodarska moč naših prihodnjih slojev občutno padla. Tu ni ravnotežja med obdavčitvijo in gospodarsko močjo, čemur pa je v veliki meri kriva državna uprava sama. Davčni faktorji naj vpoštevajo, da vlada danes borb za delo, da je ravno težak gospodarski položaj prisilil obrtništvo v neizprosno konkurenčni boj, pri čemer prihaja v poštev le še parola »vdržati«. Kakšen pa je zaslužek? Koliko je danes obrtnikov, ki le s težavo vzdržujejo svoje obrate! V Sloveniji je bilo leta 1924. — 35.636 davčnih obvezancev za dohodnino, 1925. — 32.922, 1926 pa 31.200. Te številke govore dovolj jasno, da je lok prenapet.

Pred dvema letoma izvedene številne davčne ruševnosti so povzročile mnogo ogroženja. Letošnje davčne ruševnosti pa bodo imele za posledico popolno propast mnogih obrtnih podjetij.

»Slovenčev« deklamacije in pa resnično naše gospodarsko stanje Slovenije! Besede in dejanja ali prav za prav laži in dejanja! Kakšna razlika! Kako morajo stiskati pesti oni naši privredniki, pa tudi kmetje, delavci in uradniki, ko čitajo natolevanja SLS o »velikanskih uspehih za Slovenijo«! Na eni strani nevarnost direktnega gospodarskega pomena, na drugi strani skupina klerikalnih politikov, ki bi rada z lepimi besedami in z neprestanim zatrevanjem o svojih »uspehih« eskamotirala iz rok slovenskega ljudstva poslanske mandate.

Razumljivo je, da taki klerikalni agitaciji nihče ne nasede. Z eno samo izjemo. To so naenkrat v finančnem ministruvstvu, ki so postali pozorni na veliko hvalo SLS, kako se Slovenec sedaj dobro godi in so, kakor vidimo iz »O. V.«, naročili, da naj se davčni zaostanki najstrožje izterjajo.

To je torej električno lažnjive samohvalisave klerikalne demagogije. Skupina klerikalnih »vidov«, ki sebe hvali in pa davčne ruševnosti širom cele Slovenije. To je slika sedanjega političnega položaja.

Torej »božje premirje« ponuja dr. Korošec na pragu v vlado, a istočasno priznava, naj bi se slovenske stranke ne preganjale, kadarkoli »bo kdo od nas na vladi«. To pomeni z drugimi besedami, da bodo poleg klerikalcev še druge slovenske stranke tudi v bodočnosti na vladi. In tega sovladja se dr. Korošec tako boji, da jim že sedaj ponuja »božje premirje«.

Porazen začetek klerikalne volilne agitacije v Posavju

Senovo, 1. avgusta.

Včeraj, dne 31. julija je sklican javen volilni shod Slov. ljudske stranke g. župnika Tratinika. Klerikalno časopisne go najbrže zamočilo to polomilo ali pa bo, predzrno kakor je, poročalo o veliki udeležbi svojih volilcev, kakor je to navada, če hočejo zakriti svojo blamažo. G. župnik je imel na tem shodu samo en tucet svojih pristev, pa še od teh so bili trije duhovni gospodi, v bojni opremi s svojima dvema farovski-ma hlapcema! Od ostalih sedem sta se odlikovala po svoji srbsoritosti posebno dva obrtnika: eden iz Rajhenburga, drugi iz Senovega. Napredno delavstvo si bo dobro to zapomnilo, kdo živi od njegovih žuljev. — pristavec SDS in SSJ — kot skupen protiklerikalni blok je bilo nad 60 mož. Ker je bil takoj v početku shoda izvoljen za predsednika zborovanja pristav SDS, se je g. župnik silno razjezil, se postavil v pozor poveljnika — po vzorcu malega Mussolinija — ter grozil z ovdahom na oblast, češ, da bomo nosili sami posledice, ako on ne bo vodil shoda. Prav otročje in smešno se je skliceval na pravila SLS in mnenja, da ima pred seboj bedake ter da se bo napredno delavstvo dalo oplašiti od statutu SLS. Delavstvo je užaljenemu možu dostojno in mirno povedalo, da pravila klerikalne stranke za enkrat niso še zakoni! G. župnik, bojevit, so pa kmalu izgubili korajžbo in so jo hoteli pobrisati! Padale so pikre opazke

na njegovo glavo, debata je trajala celo uro. Nazadnje je g. Tratinik vendar postal bolj mehak, se začel pogajati, kakor je delavstvo pristalo na to, da bo predsednik shoda gerent Radej in pod pogojem, da sme župnik govoriti pol ure. Za njim pridejo govorniki večine! Ta korak je delavstvo storilo zato, ker je hoteli imeti priliko, da da temeljite lekcije gospodu oblastnemu poslancu. Da bi se g. Tratiniku odvzela vsaka prilika, se brez shoda »pogajati« je bilo delavstvo do skrajnosti popustljivo. Hotelo je imeti in je tudi imelo krasen uspeh na klerikalnem shodu. Župniku sta najbolj »držala štango« njegova dva pomagala g. kaplana. Posebno iznenadeni smo bili nad razgretim obnašanjem senovskega g. kateheta, ki je do sedaj veljal bolj za tolerantnega duhovnika! Velja pa pregovor, da se vsakega piča po petju spozna! Polurni govor g. Tratinika je bila sama debata med njim in poslanci! Vsaka njegova beseda je bila pre-

kinjena z bodečimi opazkami, medklici in izrazi ogorčenja od strani delavstva. Samo objube in grožnje obenem vsakemu, ki se ne bi pokoril SLS. Nato so govorili zastopniki SDS in SSJ ter so s svojimi vsestransko objektivnimi izjavami dosegli najlepši uspeh shoda, to, kar so hoteli doseči. Kritika naprednih govornikov je porazno vplivala na par klerikalnih pristavec, pri delavstvu pa izzvala ogromno navdušenje! Ugovori g. Tratinika so bile tele besede: izrečene v sveži jezi: Nesramnost, demagogija, predzrnost! Zagovor g. župnika je bil prazen, zavrnjen od delavstva z ironičnimi opazkami, dokazi dejanj. Trdi orehi za Tratinika in njegove tovariše so bile umestne opazke žensk.

Gotovo si g. župnik ni mislil, da bo doživel tako ostro in kritično izpraševanje vesti od strani delavstva. Veseli nas, da je g. Tratinik s svojim volilnim shodom omogočil naprednim volikom tolikšen moralni uspeh!

Zapreke francosko-nemškega zblizanja

Senator De Monzie o medsebojnem nezaupanju med francoskim in nemškim narodom

Pariz, 2. avgusta d. Senator De Monzie, predsednik francoske ruske komisije za ureditev predvojnih dolgov, je podal novinarjem daljšo izjavo o nemško-francoskih odnosih. Uvodoma je naglasil, da je osebnost velik pristav locarne politike in politike zblizanja med Nemčijo in Francijo, da pa je tudi ta politika naletela tako v Franciji kakor v Nemčiji na nesporazume.

Bilo bi sicer predvsem potrebno kulturno in duševno sodelovanje, vendar pa stoji v ospredju vprašanja, ki zahtevajo nujne rešitve, kakor vprašanje izpraznitve Porenja, vprašanje latentnega nemško-poljskega konflikta in pospešena likvidacija vprašanja saarskega ozemlja. Glede saarskega ozemlja je minister za javna dela še pod Briandom izdelal pogodbo, po kateri naj bi prevzela saarske rudnike privatna trgovska družba. Če bi takrat ne nastopila vladna kriza in bi bil Briand še nadalje ostal na

krmlju, bi bil ta načrt danes že uresničen. Glede izpraznitve Porenja je bil Monzie zelo rezerviran in je naglasil, da sicer popolnoma razume želje in zahteve nemške javnosti, vendar pa se ne more prenatčiti s svojimi izjavami, ker je trdno odločen, da podpira Poincaréovo vlado, če tudi se Poincaré na more odločiti za rešitev tega problema lahko, kakor si ga on zamišlja.

Potrebo čim prejšnjega zblizanja med Francijo in Nemčijo pa čuti kot predsednik komisije za ureditev predvojnih ruskih dolgov tem bolj, ker skuša sovjetska Rusija vodno izgrajevati pri pogajanjih Nemčijo proti Franciji, tako da je uspeh teh pogajanj danes zelo dvomljiv. Vse kaže na to, da niti v Franciji, niti v Nemčiji še ni dovolj dobre volje za sporazum in da bo potreba počakati vse dotlej, da bo to preprečeno prodor v najhujše plasti naroda.

Avstrijska politika

Dunaj, 2. avgusta. s. Parlament je šel danes na politične. Zborovanje je bilo za vključeno s precej burno debato glede sprejetja zakona o šolski reformi.

Kakor znano, so pričeli proti socialističnim občinski straži pripravljati sestavo mešanske straže. Priprave napredujejo zelo hitro in je objavljen že seznam številnih prostovoljcev. Razen tega so bili uvedeni koraki, da se telovadna društva, »Heimwehr« in bivši bojovniki združijo v enotno organizacijo, ki naj bi obsegala enako društva po vsej državi in bila pod skupnim vodstvom. Merodajni činitelji povdajajo, da bi ta organizacija ne imela nikakih političnih ciljev, temveč bi le varovala premoženje meščanov.

Sovjetske pretnje Avstriji

Moskva, 2. avgusta. s. »Izvestja« se bavijo z govorom avstrijskega podkancelarja Hartleba v parlamentu, v katerem je izjavil, da je bila navzočnost zastopnikov sovjetskega trgovskega zastopstva v Berlinu dr. Lengyela in dr. Rappaporta na Dunaju v zvezi s pripravami za boljševiško akcijo. »Izvestja« sprašujejo, če lahko moskovska vlada v bodoče sploh odpošlje odgovorne funkcionarje za gospodarskimi pooblastili v Avstrijo, če bo avstrijska vlada izrabila njihovo navzočnost za divje napade na sovjetce. Če avstrijska vlada s posebnim obzrom ne da popolnega zadoščenja, bo Moskovska prisiljena, opustiti nameravano pot svojih gospodarskih strokovnjakov v državo, kjer bi jih s parlamentarne tribune dolete neresnične in za sovjetsko vlado žaljive obdolžitve. Avstrijski delavci, posebej na brezposelnih in prizadeti industrijanci bodo razumeli, čigava je krivda, da Rusija svojih izdatnih naročil ne bo oddala v Avstrijo.

Stavke na Madžarskem

Budimpešta, 2. avgusta. s. Stavka v obratih železne industrije kakor tudi v tovarni za žarnice traja dalje. Dosedaj je izprtih 5000 delavcev. Pogajanja se še niso pričela. Razen tega je 7000 delavcev cespelne tvornice za municijo stavilo zahtevo za 20 odst. zvišanje mezd. Vodstvo bo njihovo zahtevo najbrže zavrnilo, kar bo povečalo število stavkajočih. Tudi minarski delavci in delavci v pekovski obrati zahtevajo 30 do 40 odst. zvišanje mezd.

Prihod egipškega kralja v Rim

Rim, 2. avgusta. o. Danes je prispel semkaj kralj Fuad I. Na postaji ga je sprejel kralj z visokimi civilnimi, vojaškimi in državnimi predstavniki. Zvečer se je vršila na Kvirinalu slavnostna večerja.

Listi posvečajo prihodu egipškega kralja dolge članke, v katerih razpravljajo o kralju Fuadu kot o reformatorju ter o italijansko-egipškem odnosu. »Tribuna« poziva vse narode, ki prebivajo ob Sredozemskem morju k »sredozemski solidarnosti«, češ da mora morje družiti, ne pa ločiti.

Rusko-poljski odnosi

Moskva, 2. avgusta. (pa.) Politični krogi smatirajo spor med Poljsko in Rusijo za likvidiran in napovedujejo rusko-poljski dogovor glede protisovjetskih organizacij na Poljskem.

Iz revolucionarne Portugalske Madrid, 2. avgusta. (pa.) Vse brzjavke iz Lizbone so najstrožje cenzurirane. Kakor se izve, se razvija v vsej Portugalski močna agitacija. Vladni krogi se boje radikalističnega puta.

Nove obsodbe v Rusiji

Moskva, 2. avgusta. s. Ukrajinsko sodišče je obsodilo 10 georgijskih menjševikov. Izmed obtožencev je bil eden obsojen na smrt, drugi na 8 let ječ, 7 drugih pa radi vohunstva na razne zaporne kazni. Trije so bili oproščeni.

Demonstracije proti vojni v Berlinu

Berlin, 2. avgusta. (be.) Socialnodemokratska stranka je priredila sinoči v Berlinu velike demonstracije proti vojni. V sprevodu po glavnih ulicah je šlo nad 30 tisoč oseb.

Zanimiv angleški glas o položaju v Evropi

London, 2. avg. d. »Manchester Guardian« razpravlja v uvodniku o južno evropskih problemih, zlasti o jugoslovenskoitalijanski napetosti, o bodočnosti Avstrije in o političnem položaju v Rumuniji.

List prihaja do zaključka, da je rešitev vseh teh problemov brez stabilizacije položaja v Avstriji, bodisi potom priključitve ali pa potom podunavske federacije, nemogoča, ker veliki narodi svoje politike ne delajo v cilju, da bi pospeševali dobrobit in blagostanje Evrope, marveč v nacionalni ljubosumnosti presojajo vsako stvar le s stališča, kakor bi rešitev vplivala na bodoče razmerje moči v primeru kakega novega vojnega zapletljajja. Anglija, Francija, Nemčija in Italija bi morale iz svoje politike izločiti najprej vse vojne načrte.

Diplomati v Parizu, Londonu in Rimu bi morali misliti na nekaj drugega, kakor pa na šahovsko igro, pri kateri igrajo vsi mali narodi le kmeti, ki jih lahko v slučaju potrebe pošljejo po kostanj v žerjavico in žrtvujejo svojim političnim ciljem.

Grške zmede

Atene, 2. avgusta. (be.) Zunanji minister Mihalokopoulos je izjavil izjemskim novinarjem, da smatra ljudsko glasovanje o obliki vladavine za neobhodno potrebno.

Krvave demonstracije v Lyonu

Lyon, 2. avgusta. s. Tukaj se je vršilo včeraj zborovanje socialistov in komunistov za oprostitve Saccoja in Vancettija. Po zaključku je priredilo več demonstrativnih demonstracij, ki jih je hotela policija udušiti. Pri tem je prišlo do spopadov; padlo je tudi mnogo strelcev iz revolverjev. Osem stražnikov in neki policijski častnik je bilo ranjenih. Tudi med demonstranti je bilo mnogo ranjenih.

Novo letalsko čudo

London, 2. avgusta. s. Listi poročajo o včerajšnjih uspehih poletih angleškega priključnega monoplane »Tigermoth«. Letalo je opremljeno z motorjem 32 HP, prevzelo tri milje na minuto, tehtalo 575 funtov, je 15 čevljev dolgo in porabi vsakih 30 milj v hitrosti 180 milj galona goriva. Letalo bo torej preletelo progo London-Pariz v pet četrt urah, pri čemer ne bo porabilo za več kot 10 šillingov goriva. Zgraditelj De Havelland namerava s tem letalom obiskati vsa večja evropska mesta.

Poljedelska fakulteta v Zemunu

Beograd, 2. avgusta. p. V Zemunu se zgradi še tekmo letošnje jeseni poljedelske fakultete beograjske univerze. Zemunska mestna občina je v to svrhu odstopila brezplačno stavbnišče, ministrstvo za javna dela pa je zagotovilo potrebne kredite, tako da se bo z zgradbo še tekom tega meseca pričelo. Poslopje bo do pričetka šolskega leta 1928/29 dovršeno.

Vsakovrstne katastrofe

London, 2. avgusta. (be.) Včeraj sta se ponesrečila dva vojska letala. Dva pilota sta bila ubita in pet ranjenih. Pogoste letalske nesreče v Angliji so zahtevale med vojaškimi letalci tekom tekočega leta 40 smrtnih žrtev.

Pariz, 2. avgusta. (pa.) Na Marni je strel udarila v jazo, kjer so vedrili otroci, ki so bili na izletu. Ušla se je zemlja in usmrtila enega otroka in dva težko ranila.

Berlin, 2. avgusta. (be.) V Badenu se strela zažgala vas Liedolsheim. Škoda znaša več milijonov mark.

Bukarešta, 2. avgusta. (be.) Ogenj je upeljal večji del mesta Husi.

Tokio, 2. avgusta. (lo.) Povodno polaganja min je bilo ubitih 38 oseb, med njimi pet častnikov.

Berlin, 2. avgusta. (be.) Zadnje povodni so povzročile v angleški Indiji več milijonov funtov škode. Brez strelbe je ostalo 100.000 ljudi. Vsa letina duhana in bombaža je uničena.

Naši kraji in ljudje

Otvoritev nove poti na Prisank

Letošnje solnce je menda dobro kresnikovalo in je radi tega že vse poletje dobre volje. Turisti so z njim veselje srca in kljub laški škodoželjnosti so naše gore v letošnjem solncu žive in glasne, da že dolgo let ne tako. Pač preže Lah letos namenoma po naskrbiških kotičkih in love neprevide hribolazce. No, razen majhnih izjem do sedaj niso imeli posebnih uspehov. Turisti so pametnejši, nego si mislijo. Lah, pa se jim zmojo zamuzniti prav pred nosom. Seveda, najraje se izognejo meje, če pa se že ne morejo, jim pride na pomoč hladnokrvnost, a v najbližjih slučajih prebrisanost in preikanost, brez kolih naj ne gre noben turist na naše obmejne gore.

Letos je stopil Prisank silno v ospredje. In ni čudno. Gora je sama na sebi lepa in dolinskemu svetu tako razgaljena, da razen Martuljkovih Dolomitov nobena gora tako v vseh Julijskih planinah. Ponaša se tudi z zadostno višino (2547 m), ima za seboj bujno zgodovino, ki pa, žal, o nji ni pisal še noben človek; o njem je spletenih med ljudstvom sila lepih pravljic in pripovedk, ki so prepojene z živo in pristno planinsko domišljijo in bi se jih lahko poslužili najbolj literat in poet. Lah pa zajezi pot do njegovega vrha; polasti se so njegovega najlepšega doma na Vršču okraj Sovine glave in so ga hoteli posvetiti smrti in pozabnosti, kakor so storili nesrečnemu orjaku Mangartu. A laška prevdarnost sega samo do Sovine glave, in če je bila antičnim ljudem res siva simbol učenosti in prebrisanosti, je v prisankem problemu prav tako in je Borovcem samo v veliko čast.

Borovška podružnica SPD je delovala v zadnjih letih tiho in brez vsakega reklamnega hrupa. Hotela je na vsak način zadati laški objektivnosti pošten udarec in lo hladnokrvno ignorirati. Zato je osredotočila vse svoje delovanje v Prisankovo obširno kraljestvo, ki je neizbržno v svojem krasnem planinskem bogastvu. Neumorno so se popravljale stare steze, stavila so se nova orientacijska znamenja, da lahko vsak brez skrbi hodi po čudokrasnem kraljestvu, pa ne zaboli nikoli nikjer. A glavno delo je bila vendar držna izpeljava nove poti na vrh Prisanka. Ideja je bila sicer na prvi pogled neizvršljiva, a je bila zamišljena kot dober trik proti laški prepotentnosti in podružnica se radi tega ni ustrašila težkih stroškov in še hujših naporov. S skrajno prizmo so pričeli ljudje, se sekati stopinje in trdo skalo; skale so se udajale in razmikale stezi, ki se je pričela viti sredi med njimi — nad prepadi, nad snežišči, nad gladkimi, smrtonosnimi pečini. Gradili so jo, smrti možje, ki se nikoli niso pogledali grozi v oči; najsmelejši med njimi stari borovška korenina Jok Pečarjev in Špikov in Motov naslednik Hanza Vertelj, ki pozna vsako goro do obliži in je ni v triglavskem pogorju stene, da je ni preplezal od podnožja do temena. In tem ljudem se ni mogel ustavljati niti sam Prisank. Kakor divje koze so plezali po navpičnem severnem pobočju in so zapuščali za seboj varno sled, prepleteno z debelo žico, z varnimi klini in umetnimi lopami. Dosegli so vrh Lahom tik pred nosom in zgradili so novo pot v solnčno kraljestvo, ki je sedaj zopet naše in svobodno pod milim solncem, pod svetlim planinskim nebom.

Nova steza na Prisank je velikega pomena za našo turistiko. Borovška ves bo postala zopet torišče domačih in tujih hribolazcev, osobito, ker podružnica SPD z vso resnostjo namerava, da postavi v Krnici novo kočjo kot zavetišče turistom, ki so namenjeni na Razoro, Krž, Skrlatico in dalje na Triglavove sosedine in se hočejo na svojih turah popolnoma izogniti laškim škakanjem. Izbošitve nove poti je originalna kočja na Gozdu, stoletja tik pod Prisankovimi stenami na romantičnem brežuljku. Do koče vodi avtomobilska cesta in leva, udobna bližnjica od Pišence preko Klina. Stavba je medvojna, komfortna in polna tiste domačnosti, ki jo dandanes tako težko pogrešamo v drugih kočah. Ves dan jo oblija solnce in se koplje v prijetni, blagodejni toploti; vonj ravšja, ciklamov, smrek in hoi se razgrinja krog nje in ti v duši budi drzovite, čudovite sanje in želje, da sam ne veš, kam z njimi. In v nočeh vstiri rožni

mesec nad Špikom in Lipnim vrhom ter razvija srebrno svetlobo po silnem planinskem svetu vse od Skrlatice pa do samotne kočje na dehtečnem brežuljku. In koča se sveči, svetli in sanja sredi počitih, zvonič glasov, ki prihajajo od bližnjega prisankskega slapa, kakor da tri zagorske vile igrajo sredi nemega skalovja na zlate citre.

Vrh silnega Prisanka je zopet naš. To lepo, pomembno zmago bo praznovala borovška podružnica SPD v nedeljo, 7. t. m., v koči na Gozdu posebno svečano. Kdor je naš in komur je pri srcu naš največjostnejši del domovine, naj se pridruži našemu veselju in našem praznovanju. Zakaj osvobodimo Prisankovega vrha je naša prva zmaga nad Italijani in naj ima ta zmaga samo moralničen pomen, je vendar velika in zasluži, da jo ves narod proslavi s tisto svečanostjo, s kakršno praznjava svoja velika dela.

Josip Vandot

Kako ministrstvo za narodno zdravje pospešuje narodno zdravje v Sloveniji

(Dopis iz zdravniških krogov.)

Javnost je dovolj informirana o žalostnih razmerah v ljubljanskih bolnicah, nastalih radi skrajnega pomanjkanja zdravnikov. Danes naj javnost izve, da od izbruhov krize, ko so bili zdravniški pripravniki primorani radi svojega revnega gmojnega položaja zapustiti delo v bolnicah, to je od 25. junija t. l., torej po več kakor enem mesecu, se razmere prav nič niso izboljšale, pač pa v marsičem poslabšale. Nočemo podvreči teh razmer stvarni kritiki, ki bi izvala mnogo sovraštva in jeze, škodovala bi zdravniški stvari in ugledu, povečala le še narodno sramoto. Vprašati se hočemo samo: Kdo je kriv, da se stvar ne reši in ne razčisti?

Vemo, da so domači faktorji (primarij, ravnanstvo) storili vse, kar je bilo v njih moči, da so preočili nevdžrni in opasni položaj ljubljanskih bolnic na pristojnem mestu, v ministrstvu za narodno zdravje v Beogradu. Predložili so spomenico pomožnih zdravnikov, urgirali vlozene prošnje zdravnikov za nastavljenje, telefonirali so in depeširali. Vemo iz novin, da se je zavzel za stvar celo minister na razpoloženju dr. Gregor Jerjav in je osebno interveniral. Vse zaman. Tisti, ki se ne zmeni, ki vso stvar brskira in omalovažuje, je samo kompetentno ministrstvo za narodno zdravje in pa ministrski svet!

V ministrstvu za narodno zdravje pač nimajo pojma o mizerem položaju v ljubljanskih bolnicah. Takih intervencij, tako

kričečih predstavk so tam doli pač vajeni tudi iz drugih panog našega javnega življenja in jih ne jemljejo tako resno kakor so pisane. Saj gre obrat v bolnicah kakor doslej, bolnice še niso zaprte... Tam doli tudi nimajo socialnega čuta: saj v naših bolnicah trpi in umira le revno ljudstvo. Kdo bi se pač zganil zanj. Občine in zavarovalnice so še zadovoljne, da jim ni več treba plačevati bolniškega denarja. Osebnosti pa, radi katerih bi se dvigali oblaki prahu, razmer ne občutijo. Pribežališče v boleznih si poiščejo v sanatorijih in v privatni hiši. Tam doli se očividno za stvar ne interesirajo, saj je vendar doba počitnic, hude vročine, letovišče in pa — volilne kampanje... Tam doli tudi nimajo nobene čute za narodno čast in ugled, nobene občutke za sramoto.

Države izdajajo ogromne vsote in žrtvujejo mnogo sil za povzdigo moderne medicine, narodnega zdravja in socialne higijene. Na teh poljih uspešno tekmujejo med seboj, se ponašajo z razviktom, dvigalo tako svoj ugled in prestiž. Tudi naše bolnice so že imele dobro ime in dober sloves; danes se ne dvigalo več, danes nazačujejo. Nismo zmožni vzdržati niti to, kar že imamo. Zares morajo imeti primariji veselje s takimi oddelki, zares mora biti ravnanstvo ponosno na vodstvo tako zanemarjenega zavoda, zares mora občutiti narod ponos in zaupanje v take zdravstvene razmere, kakršne trpi in vodi ministrstvo za narodno zdravje v Beogradu!

Pismo iz Dubrovnika

Ko smo dospeli zvečer v Dubrovnik, smo videli takoj, da je mesto premapolnjeno. So težavo smo dobili par sob v hotelu Odak in eno v Imperialu. Tu stane soba z dvema posteljami dnevno 112 Din. Vidiš, da na enodnevne goste ne reflektirajo mnogo. Imajo dovolj starih, bogatih. Največ je Nemcev, dalje Angležev, Čehov in drugih. Razume se, da pri nas stremijo gostom v njihovem jeziku, zato se letos sliši na Jadranu povsod mnogo nemščine. In zato najdemo povsod tudi slovenske uslužbenke v hotelih. Gostov iz Slovenije pa je na dolnjem Jadranu bolj malo.

Promet okoli Dubrovnika je silno pester in živahen. Tramvaj, avtomobil in avtobus skrbje za stalno zvezo z Gružem, Lapadom in Cavtatom. Na vrtovih, v restavracijah in na terasah traja pozno v noč veselo življenje. Pri Odaku, na Pilah, v Imperialu, v Gradcu sedi gospoda zvečer so vročih dneh pri jazz-bandu in plesu. Kapele so večinoma nemške. Kaj se hoče, ne znamo še biti svetovni brez tuje pomoči! Človek skoro zavida te tuje goste, ki užij

vajo lepoto našega morja — a nam samim je dano le v skromni meri preživeti ob njem nekoliko dni. Sicer pravijo, da tudi drugod ni denarja odveč. A Dubrovnik kaže nasprotno lice. Sodiš, da se je okoli njega sešla bogata družba z vsega sveta. Nas to seveda veseli, saj je Dubrovnik dovolj lep, ponosen, aristokratski na zunaj, a v srcu naš.

Prišli smo v Dubrovnik ravno po znanem posetu italijanskih fašistov z ladnjo »Alala«. Razume se, da je vladalo povsod veliko razburjenje radi italijanske predrznosti. Bolj radi gostov, nego radi Italije se je skušala stvar kolikor mogoče mirno poravnati.

Od svetovnega direndaja, ki obdaja Dubrovnik, čuti staro mesto precej malo. Tam je vse kakor nekdanj, pod vedno blagosloviljačo roko sv. Vlaha. Le po ulicah opažajo večje vrvenje tujcev. Pred cerkvijo sv. Vlaha še vedno sede vrli Konavljani v žilovpisnih narodnih nošah, dvorec čaka molče svojih visokih gostov, ki so sedaj na Bledu, in okoli Gunduličevega spomenika je vedno živjen domači trg, ki ga obletavajo late golobov. Ravno tako so golobje domači, kakor na Markovem trgu v Benetkah in človek se čudi, da niso Italijani še njih porabili za svoj dokaz, da imajo pravico do Dubrovnika.

Užival sem lepoto Dubrovnika ob lepših, mirnejših časih, zato mi ni bilo do tega, da bi ostal v njem. Odpeljal sem se opoldne s parnikom v Cavtat, da se odpočijem v njegovem tihem miru. Ko so ob 12. zavezili dubrovniški zvonovi, je zabrzgala tudi sirena na naši »Kraljevici« — znamenje za odhod. Odoluli smo iz starega dubrovniškega pristanišča. Ob visokih trdnjavih zidovih smo se spomnili časov stare dubrovniške slave in onih dni, ko je v letu 1806. stal Lauriston s francosko armado pred Dubrovnikom. Saj poznate I. del dubrovniške trilogije: »Allons enfants... Ce hočete vedeti več, berite Luj Vojnoviča krasno delo »Pad Dubrovnika«. Zgodovinsko je tu podana tragedija, ki jo je v trilogiji izrazil njegov brat pesnik Ivo Vojnovič.

»Kraljevica« se počasi zbije proti vzhodu in zavila na levo v samotni zaliv, kjer so si Čehi zgradili dvoje modernih letovišč: Kupari in Sreborno. Cene so tu precej visoke, do 120 Din dnevno, družba skoraj izključno češka, življenje razkošno in veselo. Torej nič za nas. Par čeških družin izstopi, mi pa jadramo dalje proti Cavtatu.

Novomeški dogodki

Vlom in tatvina zlatnine. — Z nožem ga je zaklal. — Napad na vojaški avtomobil. — Junaška rešiteljica. — Prepodena vlomilska tolpa.

Novo mesto, 2. avgusta
Preteklo nedeljo ponoči je prebudilo ženo posestnika Josipa Muhviča v Čermojah skrivnostno stopanje in odklepanje omar v stanovanju. Zbudila je svojega moža in ga opozorila na nočni obisk. Mož je takoj skočil pokonci, hoteč prijeti vlomilca, toda ta je bil umejši in mu je ušel. Ko sta nato zakonska Muhvič pregledovala denar in druge vrednostne papirje, sta ugotovila, da jima je tat ukradel več ur, veržico, prstan in zlatino. Imel je tudi že pripravljeno obleko in druge stvari, da bi jih odnesel, a je bil pravočasno prepojen. Zanimivo je, da je ostal denar, ki je bil poleg zlatnine, nedotaknjen, enako hranila knjižica, glaseča se na večjo vsoto. Po okolnostih sodeč, je izvršil vlom in tatvino človek, ki so mu domače razmere dobro znane.

Ko se je v nedeljo vračal iz Prečne 20-letni Anton Krese iz Dolnjega Karteljeva s svojima dvema sestrama proti domu, mu je blizu Hudega pri Daljnem vrhu zastavil pot Jože Pugelj in ga nenadoma napadel z nožem. Po kratki borbi je obležal Anton Kres v mlaki krvi, zaboden v vrat. K sreči je bil kmalu na mestu uboja voznik, ki je težko ranjenega Kreseta naložil na voz in ga odpeljal v Novo mesto iskat zdravniške pomoči. Proti napadalcu, čigar motiv napada ni znan, je uvedena preiskava.

V nedeljo zvečer se je vračal skozi Gornjo Stražo proti Novemu mestu vojaški avtomobil, v katerem je sedelo več generalov in višjih oficirjev. V bližini Gornje Straže je šofer, ki je vozil zelo previdno, opazil preko ceste položene trame v očitni nameni, da se povzroči avtomobilska nezgoda. Ustavil je še pravočasno in preprečil nesrečo. V tem hipu pa so navallili na avtomobil fantje iz tamošnje okolice. Do krvavega dogodka, kakršnega so hoteli izvesti napadalcu, pa ni prišlo radi energičnega nastopa oficirjev. Ves čas napada so padali na oficirje izrazi, katerih ne moremo poimenovali. Ko se je izvedelo za napad, je novica vzbudila splošno ogorčenje prebivalstva nad nerazodnim elementom. Uvedena je najstrožja preiskava. Pripominjamo, da je okolica Gornje Straže znana po kriminalnih dogodkih.

Vse novomeško družabno življenje se v teh vročih dneh koncentrirala na Krki. Do zadnjega časa ni Krka zahtevala nobene žrtve, te dni pa bi skoraj postala njena žrtev 40letna mesarica Skaletova iz Bršljina. Ko se je kopala sredi Krke, so jo popadli krči. Prišla je klicati na pomoč, toda nihče ni bil upal nudi ti ji rešitev. V tem opasnem položaju ji je prihitela na pomoč navdušena Sokolka, 19letna Milena Furlanova, hčerka člana Stola sedmorice dr. Furlana. S skrajno požrtvovalnostjo in preziranjem smrti se ji je posrečilo Skaletovo rešiti in jo priversti k bregu. Junaški čin Milene Furlanove zasluži javno pohvalo.

V Gotni vasi pri Novem mestu je bilo vloženo opolnoči skozi okno v pritličju pr. G. Robeku, najemniku gostilne Bon. Vlomilec, ki je moral imeti tovariše na cesti, kakor se je pozneje izkazalo, je ukradel

Larry Liedtke, Lya Mara

v kolosalnem vefilmu

Ljubezen šumarjeve Kriste in cesarja Jožeta II.

Danes ob 4. 1/8. in 9. ur!

Pri vseh predstavah umetniški orkester!

Kino »Dvor« Telefon 2730

zgolj več kosov blaga, ker ni mogel v gornje prostore. Več sreče so si obetal v lomilci pri kovaškem mojstru Josipu Bučarju. Tudi tu so vlomili skozi okno, bili pa so prepodeni z dvema streloma. Videti je, da gre za organizirano vlomilsko tolpo.

Novice z dvora na Bledu

Kraljevi dvor je zopet polnoštevilno zbran na letovanju na Gorenjskem. Včeraj dopoldne se je vrnila na Bled kraljica Marija. V Ljubljano je prispel dvorni vlak ob 7.40 zjutraj ter je po petminutnem presledku nadaljeval pot na Bled.

Kralj Aleksander je tekom zadnjih dni napravil več izletov z avtomobilom. V ponedeljek se je v spremstvu svojega adjutanta pripeljal v Škofjo Loko, da si ogleda gradno ondoto nove vojašnice, ki jo že krijejo. Ko je avto privozil v Pevmo, sredi poti med postajo in mestom, kjer se nahaja mitnica, se je pojavil mitničar v svoji službeni funkciji. Njegova dolžnost je, da pobira vozni cestni davek od vozil in avtomobilov. Po svoji dolžnosti je torej ustavil tudi kraljev avtomobil, ne da bi slutil, kdo sedi v njem. Pozivu »Stoj!« se je šofer odzval in avto se je ustavil. Mitničar je po uniformah v avtomobilu sedežih pasazirjev spoznal, da je to vojaški avtomobil, ki je prost cestnine. Hotel je dati znamenje: »Naprej!« Beseda pa mu je zastala, ko je v avtu spoznal kralja, ki se je mitničarju dobrohotno nasmehnil in sam velel šoferju, naj avto krene dalje proti Škofji Loki.

Prav slično epizodo je moral doživeti tudi princ Pavle, ki ga je ustavila obmejna straža. Princ Pavle se je v ponedeljek popoldne pripeljal čez Tolminsko preko Cerknega v Poljansko dolino. V avtu sta ga spremljala soproga princesa Olga in osebni tajnik. Na melji je avto ustavila naša obmejna straža. Stražniki, vojaški seveda niso poznali pasazirja. Kakor je predpisano, je eden izmed vojakov prisedel k šoferju ter avto s puško spremljal do kapetana Potočnika v 8 km oddaljeno Gorenjo vas. Tu se je avto ustavil. Med čakanjem na komandirja se je princ prijazno razgovarjal z vojakom in ostalimi navzočimi. Presenečenje je bilo seveda precejšnje, ko je kapetan Potočnik uredil celo zadevo. Princ Pavle je pohvalil vestnost straže in je za priznanje poklonil vojakom večji denarni dar. Nato je avto nadaljeval pot po dolini proti Škofji Loki in od tod proti Bohinju.

Poisnila, znižane vozne karte, prospekte za potovanja v Švico

Uradna švicarska prometna pisarna. Wien, I. Schwarzenbergplatz 18.

V gadjem gnezdu

Celje, 2. avgusta

Ne mine teden, da ne bi čitali o doživljajih ali nesrečah, ki jih povzročajo letos številni modrasi in gadi. Tako je v ponedeljek doživel g. Joško Hribar, nameščene pri okr. sodišču v Celju kar s tremi gadi prav neprijetno srečanje, ki bi bilo zanj gotovo usodopolno, ako se ne bi bil takoj vživel v mučni položaj, v katerem se je nahajal.

Zadnji čas se je g. Hribar šel večkrat kopat na levo stran Savinje, nižje tako zvanega Levškega mostu. Savinjsko obrežje je tu obrasčeno z grmovjem, nudi pa sicer brez vsake očitnejše nevarnosti prav prijetno zavetišče. Nič hudega sluteč je g. Hribar na solnčnem mestu za dobre pol ure zadel. Naenkrat je začutil preko nog neko precej hladno golazen. Takoj se je pravilno zavedal velike nevarnosti ter je previdno privzdignil glavo in opazil, kakor je že slutil, na sebi velikega gada, ki se je na svojem nenavadnem ležišču prav dobro počutil. Ko je g. Hribar razmišljal, kako bi se najvarneje rešil nepoklicanega gosta ter ogledoval bližnjo okolico, je opazil na svoje veliko presenečenje tik poleg sebe še dva v klopčih zvita gada. Lahko si mislimo, da ga je preletela mrzla zona in da prav nič več ni občutil pripekajočih solnčnih žarkov.

Po prav mučnih trenotkih je g. Hribar ugotovil, da imata dva gada obrnjeni glavi od njega stran, eden pa proti njemu. Bilo je treba nekaj ukreniti. Z nenavadno brzino se je g. Hribar uprl na obe roki, z nogama sunil gada raz sebe, nato pa urnih krac polskal dalje. Kakor navadno, so ga šele po prestani veliki nevarnosti opozorili domačini, da se na tem mestu med grmovjem prav radi zadržujejo gadi. Naveden primer naj služi širši javnosti v opozorilo opozorilo, da naj bodo ljudje letos vsespovsod zelo previdni pred številnimi kačami.

Prvo nagrado

je dosegla Pebeco pasta za zobe na argentinski industrijski izlobi v Buenos Airesu 1. 1925. Zastopar je bila konkurenca vsega sveta. Ali je treba boljšega izpričevala?

PEBECO, pasta za zobe.

Kulturni pregled

Puccinijeva »Turandot« v Draždanah. Draždansko operno gledališče je zaključilo svojo letošnjo sezono s Puccinijev »Turandot«. Naslovno vlogo opere je pela znana dunajska primadona Marija Nemethova.

Angleško-ameriška odrska dela. Največji uspeh v prošli gledališki sezoni je imela na Angleškem žaloigra Johna L. Balderstona »Barkeley Square«. Sla je čez od gledališča sv. Martina v Londonu nad 200-krat. Presoditi ta uspeh kakor zasluži, se pravi poznati angleško gledališko publiko do jedra. — Poleg imenovitih drame je imela velik uspeh tudi igra »The greater Love«, dela Jakasa Bernarda Fagana, ki se je dajalo v londonskem gledališču in v Newyoriku kar v serijah.

Nov absolvirani violinist. Pred izpraševalno komisijo državnega konservatorija v Trstu je letos z odličnim uspehom prebil zrelostni izpit slovenski rojak violinist in violist g. Dušan Sancin, brat g. Karla Sancina, ravatelj Glasbene Matice v Celju. Absolvirani konservatorist je študiral pri svojem bratu. Čujemo, da pride v ljubljanski operni orkester.

Nova drama Branislava Nušića. Bivši upravnik sarajevskega gledališča, popularni komediograf Branislav Nušić, je napisal novo dramo z naslovom »Druška knjiga«. Pisatelj je prečital dramo očjemu krogu prijateljev in gledalcih.

teljev in gledaliških znancev. Glavne vloge v drami so štiri: tri so moške, ena je ženska. Maksim Gorkij in njegova dela. Ruski romancier Maksim Gorkij živi še vedno v Sorrentu in se še ne namerava vrniti v Rusijo. Pred časom je dovršil svoje spomine na Ljenu in roman »Artamanov«, sedaj pa dela na »Stiridesetih letih«, v katerih bo očrtal rusko življenje od leta 1890 do revolucije po svetovni vojni.

Smrt francoskega književnika. V Parizu je preminul 55letni akademik pisatelj Robert de Flers, literarni sodružnik »Figaro«. Pokojnik je bil znan oderski avtor, ki je izdeloval posebne politične in literarne odrske satire in komedije za bulvarjska gledališča. Bil je v prvi vrsti dober gledališki tehnik. Kvaliteto njegovih del pa je določal samo efekt.

Inscenacija Mickiewiczovega »Pana Tadeusza« na prostem. Krakovski gledališki ravnatelj Praksarski se je odločil inscenirati dramatiziran Mickiewiczov ep »Pan Tadeusz«. Dramatizirano delo so izvajali v okolici Krakova pod vedrim nebom s sodelovanjem poljske armade, ki je dala v ta namen na razpolago več sto vojakov.

Velika publikacija o srbski umetnosti v Vojvodini. »Matica Srpska« bo izdala v proslavo svoje stoletnice almanah »Srpska umjetnost u Vojvodini«, ki bo imel okrog 100

strani teksta in 125 slik, med njimi 25 koloriranih. Publikacija bo izšla v omejeni nakladi.

Angleški portretist J. Solomon, član kraljevske akademije v Londonu, je umrl, začet od srčne kapi. Solomon je bil na glasu prvotnega portretista in je služil s svojim povikom ogromne vsote.

Nov spis G. K. Chestertona. Znan angleški pisatelj G. K. Chesterton je izdal nedavno novo knjigo »The Return of Don Quixote«, ki jo je začel pisati že pred vojno in jo je šele letos dovršil. Chesterton se zavzema za povratek k srednjeveškemu duhu, ki ga predstavlja don Quixote s svojo naivno vero in gorečo verno, s svojim požrtvovalnim idealizmom.

Dramatizirani Lindbergh. Pariški gledališki igralec in dramatik Sacha Guitry je napisal dramo »Charles Lindbergh« in hoče vpriporiti svoje delo še letošnjo jesen. Kajpada je to delo, kakor vsi Guitryjevi odrski izdelki, koncesija času in publiku, ki je želja na senzaciji tudi na gledaliških deskah.

Saleburške svečanosti pod vodstvom režiserja Maksa Reinhardta in dirigentov Schalka ter Walterja se začne dne 30. julija in bodo trajale do 28. avgusta. Na sporedu so: Beethoven »Fidelio«, Mozartov »Don Juan« ter »Figarova svatoba«, Shakespeareov »Sen kresne noči«, Schillerjevo »Kovarski in ljubezen«, Hofmannsthalov »Jedermann« ter več koncertov dunajskega filharmoničnega orkestra.

Domače vesti

* Z ljubljanske univerze. Ravnatelj trgovske akademije v Ljubljani dr. Ludovik Böhm je imenovan za docenta ekonomske politike dr. Viktor Korošec pa za docenta rimskega prava, oba na Juristični fakulteti.

* Izpremembe v državni službi. Redni profesor zagrebške univerze Artur Gavazzi, ki je več let predaval temeljni predmet ljubljanskemu vseučilišču, je trajno upokojen. Režiser narodnega gledališča v Ljubljani Milan Pugač je prevečen v 1. skupino II. kategorije. V carinski službi so premešeni: inspektor Dragotin Rajič iz Maribora v Split, revizor Franjo Peč iz Maribora in glavni carinarinac v Zagrebu in blaginjak Fran Eržen iz Novega Sada, ki centralni carinski blaginjak v Ljubljani. Z 31. julijem je bil trajno upokojen Alojzij Ogrizek, jetniški paznik v Celju.

* Izpit za rezervne zrakoplovne oficirje. dipl. izvidjače, so položili Ivan Globokar, Zagorje, Milan Zore, Kamnik, Feliks Robinšak, Laško, Rudolf Inthar, Rakovca, Kranj, Ante Petriček, Zalec in Ivan Plazar, Hrastnik. Mladim letalcem čestitamo!

* Finančni minister na Bledu in v Mariboru. Včeraj ob 9. zjut. je z monakovskim brzovalnikom prispel iz Beograda v Ljubljano finančni minister dr. Bogdan Markovič ter je z istim vlakom nadaljeval pot na Bled, kjer je pri kralju poročal o resnih zadevah. Ob 16.30 se je minister Markovič vrnil v Ljubljano, kjer so njegov salonski voz priplojili k mariborskemu osebnemu vlakcu, s katerim se je ob 17.40 odpeljal v Maribor.

* Na dan volitev ne bo selmov. Ker se bodo 11. septembra vršile volitve so po odredbi ministra za trgovino in industrijo dne 11. septembra t. l. vsi selmi zabranjeni. Vse občine, v katerih bi se vršil po izdanih dovolilih seljem dne 11. septembra 1927, ga morajo prenesti za to leto na drug dan. V tem smislu je treba vročiti pri ministrstvu za trgovino in industrijo, oziroma pri pristojnem velikem županu prošnjo za odobritev prenosa.

* Sestanek za operativno medicino. Tretji jugoslovanski sestanek za operativno medicino se bo vršil v Beogradu dne 19., 20. in 21. septembra. Zdravniški, ki se niso poslali svojih predavanj o odnosu referatov, naj to store v najkrajšem času.

* Osebnosti v pošle. Za pogodbene poštarje so imenovani: A. Križnik v Jurkloštru, J. Kozjek v Podbrezjah, Roza Kimovec v Vačah, Terezija Tomšev v Krški vasi Albina Aber na Dvoru in Geza Vezer v Marjancih. — Premišljeni so: pb. ur. Ign. Pečar iz Beograda v Maribor, M. Trošt iz Bleda v Ljubljano, Anica Škrlec iz Novega Sada v Ptui, Dragica Rebulica v Rakeku v Celju, iz Ljubljane: Marija Mesoledec v Mozirje, Zofija Poljanec na Bled, A. Ljubič v Ptui, Marija Petrič v Krško, zvan. 1. skupine Fr. Mevlja na Bled in Jakob Rupnik iz Maribora v Brežice, Vincenc Rozman iz Ljubljane 1 na Ljubljano 2 in Iv. Novak iz Ljubljane 2 na Ljubljano 1. — Napredovali so v tretjo skupino II. kategorije: M. Rems, P. Cerar in A. Jurjela na ravnanstevstvu, Karla Golob, Mara Arko, Vekoslav Rozman, R. Weber, J. Čampa, Pavla Zabu kovec, L. Staut, Fr. Turk, G. Dvorščak, V. Božič, Fr. Mošič, Iv. Novak, V. Smerdu in V. Gela v Ljubljani; V. Šturm, V. Kunst, Reza Bučinek, B. Naglič, Ana Šigur, M. Šetina, M. Vene, D. Štefanec, Iv. Jamnik M. Plaš, J. Munda, Fr. Koren in Fr. Urbč v Mariboru, Ana Job in P. Rabič v Ptui, M. Mirnik v Celju, St. Trautnik v Cerklji, M. Podjed v Vidmu pri Krškem, A. Zorec v Murski Soboti, M. Perko v Gornji Radgoni, Ana Kunej v Trbovljah, Justina Bilinc v Metliki, Marija Postl v Dobrovniku, Z. Nusbek v Loškem potoku, Iv. Šraj v Boh. Bistrici, Drago Miložič-Lindič v Sv. Lovrencu pri Mariboru, Fr. Brumer v Ptuijski gori, Fr. Kočvar na Rakeku in Slavko Vutkovič v Slatini Radenci; za pb. ur. II-5 Zdenka Vehovar pb. ur. III-4 v Ljubljani. Za zvan. 2. skupine Fr. Krise in Peter Jermol, služ. 2. skup. na ravnateljstvo; za služitelje 1. skup. Iv. Lončar, Blaž Cepuš in Fr. Vidmajer v Celju, Fr. Osredkar v Gornji vasi, Iv. Samotornčan, Fr. Golob in Fr. Marinko na Ljubljano 2, Pavel Martinšek na Ljubljani 1, Fr. Hočvar na ravnateljstvu, Valentin Kovič pri III, ter t. t. sekciji in Fr. Čibej na Zidanem mostu, vsi služ. 2. skup. Upokojitve: pb. ur. II-3 Alojzija Biber na Ljubljani 1. Poroke: pogodb. poštarica Vera Volmajer se je poročila s Fr. Čičkom. Umrl: pb. ur. II-2 Anton Krolnik na Mariboru 2 in zvan. 1. skup. Peter Primšar v Ljubljani 1.

* Smrtna kosa. Včeraj je umrla v Ljubljani gospa Draga Keršmančeva, zavedna slovenska žena in dobra mati. Pogreb se bo vršil jutri ob pol 17. iz mrtvašnice drž. bolnice k Sv. Križu. Blag ji pokoj, žalujočim naše sožalje!

* Kongres šumarjev, ki bi se letos moral vršiti dne 15. t. m. v Skopju, se bo istega dne vršil v Beogradu, ker je uprava šumarskega združenja morala kongres preložiti na zahtevo večine svojega članstva.

* Organiziranje ekskurzij po Jugoslaviji. Odsek za turizem ministrstva za trgovino in industrijo je prevzel skrb za prirejanje večjih turističnih ekskurzij po Jugoslaviji. Tozadevne informacije daje omenjeni odsek.

* Prevo pošte Ziri-Dolenji Logatec. Poštna direkcija v Ljubljani oddala v zakup za eno leto prevoz pošte na progi Ziri-Dolenji Logatec-Zeleniška postaja. Licitacija se bo vršila ob enajstih dopoldne dne 18. avgusta pri županstvu občine Ziri.

* Na osnovni šoli v Leskovicu v krškem okraju sta razpisani v stalno namestitev služba šolskega upravitelja in služba za učiteljico. Prošnje naj se vložijo pri pristojnem šolskem upravitelstvu najkasneje do 8. avgusta.

* Peti razred rezervnih oficirjev. Predvčeršnjim je v Sarajevu zopet odzvela važna institucija naše države, ki je koncem

aprila zaključila četrto leto svojega delovanja. To je šola za rezervne obojne in artiljerijske oficirje, v kateri se je v ponedeljek sestel cel več mlade inteligence iz raznih krajev naše države. V štirih letih je omenjena šola pod komando generala Radiševića odgojila nad 3500 rezervnih oficirjev. Kakor v prejšnjih letih je tudi v petem razredu lepo število naših slovenskih rojakov.

* Francoske štipendije. Rektorat univerze v Ljubljani je prejel od francoskega poslanstva v Beogradu obvestilo, da je podelila francoska vlada študijsko štipendijo za leto 1927-28 sledečim gg.: Antonu Umeku, Lavoslavu Viherju, Leonu Pompeju, Stojk Paulovičevu, Rudolfu Kolariču, Viljemu Fajdiču, Pretnerju in Gasparinu. Imenovani se pozivajo, naj se v svrhu nadaljnjih informacij čimprej zgledajo na rektoratu ljubljanske univerze.

* Gibanje nalezljivih bolezni. Po uradnih podatkih je bilo dne 14. julija letos v ljubljanski oblasti bolnih na nalezljivih boleznih in sicer: na škrlatinki 19 oseb, na griži 17, na tifuznih boleznih 16, na dušičnem kašlu 12, na vrančnem prisadu 3, na šeni 3, na davici 2, na krčeviti odreenosti 1 in na dremavici 1 oseba.

* Razstava »Kemijska Straža« v Zagrebu je podeljena do 23. avgusta. Razstava se nahaja na Trgu I. in je odprta od 8. zj. do 7. zv. Posetniki razstave imajo 50% popusta na vseh državnih železnikih. V to svrhu naj kupijo karto dovoljenja razreda, s katero se morejo brezplačno vrniti domov, ako imajo na legitimaciji potrjeno, da so obiskali razstavo. Legitimacije se dobe v vseh večjih kraji, tudi se na razstavi v Zagrebu.

* Nesrečna smrt oslička pod vlakom. Včeraj zjutraj ob 2. se je pripetila v bližini Stare Baze pri Krinu železniška nezgoda. Na progi se je pasel osel. Lokomotiva je žival, ki je tekla pred vlakom po tiru naprej, vrzla na stran, toda koleso so jo ponovno zagrabil in zmečkala. Na neki trdi kosti se je lokomotiva iztirila in z vsjo silo zalela na stranski tir, kjer se je prevrnila. Kurjač in strojevodja, kakor tudi ostalo železniško osebje so ostali nenoškodovani. Pač pa je materialna škoda na tiru in lokomotivi zelo velika.

* Moš v krogi v glavi. Natakhar Majeršič na Sušaku ki se je pred osmimi dnevi ustrešil v kavarni in je ves ta čas s krogom v glavi veselo prepeval v bolnici, je včeraj prvič omedlel. Zdravniški sodijo, da je nastopila infekcija možganov in da bo v najkrajšem času nastopila smrt. Krozile, ki je običajna v možganih mu operativnim potom niso mogli odstraniti.

* Proti prašni nadlogi. Na več krajih ljubljanske okolice so bili te dni izvršeni prav zanimivi poskusi proti prašni nadlogi. Nekateri gostilničarji so imoregnirali cestne prostore pred svojimi gostilnicami z novim protiprašnim sredstvom imenovanim cestol. Učinek tega impregniranja je bil ta, da je hipoma izgnila vsa prašna nadloga. Avtomobili, ki dirajo mimo, oviti v goste prašne megle, se hipoma zasvijajo v čistem zraku. Na te poskuse opozarjamo predvsem iz zdravstvenih ozirav.

* Šola za narodno zdravje v Zagrebu. V zvezi z mednarodnim kongresom higijeničnih sekcij Zveze narodov, ki se sestane v Zagrebu dne 3. oktobra t. l. se bo vršila tudi svečana otvoritev novega higijeničnega instituta ter šole za narodno zdravje, zgrajene s sredstvi ameriške Rockefellerjeve fundacije. Kakor poročajo zagrebški listi, je ministrstvo za narodno zdravje k slavnostni otvoritvi povabilo Njz. Veličanstvo kralja in člane vlade. Rockefellerjeva fundacija je za gradnjo šole za narodno zdravje prispevala znatni znesek 10 milijonov dinarjev.

* Tovarna pohištva pogorela. V soboto ponoči je v Rumj pogorela tamkajšnja tovarna pohištva. Požar se je pojavil v strojnem oddelku ter se naglo razširil tudi na ostale objekte. Tudi iz delavskih stanovanj se ni moglo rešiti ničesar. Požarna bramba se je morala omejiti samo na omeitev požara, ker je bila v nevarnosti tudi velika zaloga lesa in stanovanja ruske kolonije. Škoda se ceni na milijon dinarjev.

TVRDKA ACHTIG & BIRGMAYER

zastopstvo elektromehaničnih aparatov
«VIOLETTA»

Imenovano tvrdko sem likvidiral in odvzemam vse pravice nadaljnega zastopanja.
Generalna reprezentanca je prevzel

g. GUIDO ZUPAN,
Novo mesto,

na katerega naj se izvolijo obračati stranke v vseh zadevah denarnih poravnav, ker se drugače ne priznajo.

WILHELM KALTENBRUNNER, WELS, Stadtplatz 15.

BUREAU: MARIBOR, Aleksandrova c. 37.

* Velik požar v skladišču. Včeraj zjutraj je v skladišču inž. Neumana v Zagrebu na nepojasnljen način izbruhnil požar. Plameni so hitro objeli vsu šupo, ki je pozorela do tal, preden so na pomoč prilekli gasilci. Poleg raznega tehničnega materiala, ki je predstavljala veliko vrednost, je zgorela tudi velika zaloga slame in sena na podstrešju. Skupna škoda se ceni na črt milijona dinarjev.

* Stekel volk sredi vasi. V vasi Lepenci v župskem srezu v Srbiji se je te dni pojavil stekel volk. Iz gobca so mu tekla krvava slina. Pognal je v malo dete, ki se je igralo pred neko hišo. Ko so sežikali videli, da volk odnaša otroka so se z vilami in kosami pognali za njim, naker je volk iz-

puštil žrtev in pobegnil. Kmalu pa se je zopet vrnil in se vrge na svoje preganjalce. Preskočil je dijaka Milojko Obradovića, a v istem hipu je dijakov očes s koso zamahnil po divji zver. Volk se je zgrudil, naker so ga ostali seljati potolčki. Malo dete, ki ga je stekel volk ogrizel na ramenu in vratu, so oddali v Pasternjev zavod v Nišu, kamor so naslednji dan odpravili tudi oba Obradovića, ker obstoja bojazen, da je tudi onadva inficiral s steklinco.

* Zagoneten umor seljaka. V vasi Volderu kraj Kutine na Hrvatskem se je te dni zgodil misteriozen umor. Kmet Josip Stipas je sedel zvečer pri mizi s svojo ženo in dvema sosedom. Nakrat je skozi okno priletega kroglja. Pogodila je Stipasa v srce in povzročila njegovo takojšnje smrt. Brez vzdihla se je Stipas zgrudil pod mizo. Orožniki, ki so bili takoj obveščeni o zločinu, so uvedli preiskavo, da ugotovijo odkod je priletega kroglja. Sum je padel na nekega seljaka, ki se je lani stregel s Stipasom. Takrat mu je Stipas zadal več ran z nožem, radi česar je bil obsojen na štiri mesece zapora. Vendar doseđani potek preiskave ni mogel potrditi odgovornosti osumljenega seljaka za Stipaso smrt. Preiskava se torej nadaljuje, a ker je kroglja priletega, ne da bi se čul pok puške, je skoro nemogoče ugotoviti zločinca in kraj, od koder je bil oddan smrtonosni strel.

* Tatvina na železnici. Posetnica Milka Jancekić iz Brčkega v Bosni je z hiško železnico potovala iz dni v Dalmacijo. Pri Ogulinu je zadremala in spala tje do Gračca, kjer je — prebudivši se — opazila, da ji je s police ukraden kovčec, v katerem je imela 10.000 Din gotovine ter raznih stvari v vrednosti nad 20.000 Din.

* Trebušni tifus v Beogradu. Kakor javlja »Pravda«, se je tekem zadnjih dni pojavilo v Beogradu več slučajev trebušnega tifusa. Predvčeršnjim pa je bilo prijavljenih devet novih slučajev. Občinska ambulanca je vse na tifusu obolele osebe prepejala v državno bolnico.

* Strela ubila seljaka. Ob priliki nedeljske nevihte v osijski okolici je seljak Panta Kovačević iskal zavetja pod košatim hrastom pri Belem brdu. V hrast je udarila strela in Kovačević je mrtev obležal pod hrastom.

* Obstreljen gozdni paznik. Na zagrebško kliniko so predvčeršnjim pripeljali gozdne paznika na nadškofjevo posestvo Gradec, Jurija Petrinca. Ko je v ponedeljek dopoldne vršil službo v bližini Mokrice, je nenadoma zaslišal lajanje psov, ki so gonili divjačino. Začel je streljati na pse. Takoj nato je izza grmovja slišal več strel in od dveh krogel zadet se je paznik zgrudil na tla. Težko ranjenega paznika so prepeljali v Zagreb. Izjavil je še, da je med divjimi lovci spoznal seljaka Ivana Kofrića in je menjal, da ga je zadel krogla iz njegove puške.

* Iz uradnega lista. »Uradni list« ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v 81. letošnji številki uredb o preveščih državnih upokojencev in upokolen s kronskimi pokojninami na dinarske pokojnine, nadalje izpremembe in dopolnitve v pravilniku za izvrševanje odredb o državnih trošarinah in zakona o državnih trošarinah, takšah in pristojbinah in zakona o izpremembah in dopolnitvah v zakonih in odredbah o državnih trošarinah ter natečaj za sprejem gojenk v babilško šolo v Ljubljani. Interesentke opozarjamo na ta razkila.

* Nagovoril sestro, da mu zažge hišo. V Novi Gradiški je žandarmerija aretirala seljaka Dušana Vukadinovića iz Trnove, ker je nagovoril svojo sestro Baro, da zažge njegovo hišo, ki je bila zavarovana za 90.000 Din. Tudi njegova sestra je bila aretirana.

KUŠAKOVIĆA KALODONT

najboljša pasta za zobe.

* Žrtev opeklin. Predsnočnim je v trgovini posetnica in trgovca Franceta Jema na Vrhu pri sv. Trojici v kamniškem okraju nenadoma nastal velik ogenj. Pri gašenju požara je gospodar dobil tako strahovite opekline, da so ga morali naslednje jutro prepeljati v ljubljansko bolnico, kjer pa je včeraj ob pol 13. podlegel poškodbam.

* Tatvina ali izguba kovčega. Pred dnevi je bil ukraden ali se je izgubil iz avtomobila Mije Kobi iz Maribora na vožnji med Mariborom in Vojnikom usnjati v vrečo zavrit kovčec z naslednjo vsebino: 2 svileni črni obleki, 1 bela ženska obleka iz sirove svile, 1 obleka iz enake svile zelenkaste barve, 1 svilen blazu, 1 damski kostum, več otročje obleke ter perila. Skupna vrednost izgubljenega kovčega in vsebine znaša 15.000 Din.

* Čudežne zdravilne uspehe dosežete pri revmatizmu, krčih, nevralgijah (ischias), pri živčnih in ženskih boleznih, pri zapnem žil, motenju preosnove, ostarelosti, kron. kožnih boleznih, svoje telo okrepčate in pomladite, ako napravite kuro v starodavnem radioemanacijskem termalnem kopališču Toplice pri Novem mestu (Dolenjske Toplice) 36—38° C. Postaja Straža-Toplice (3 km). Sezona od 1. maja do 30. sept. Ves modern komfort. Prospekte na zahtevo Pošta, telegraf in telefon 142

* Bodite previdni! Svoje dragoceno perilo smete prati le s Schichtovim terpetinovim milom, ker sicer razpade.

* Stencil najboljši sredstvo proti stenam v zalogi drogerije A. Kanc, Židovska ulica. 1006

* Podpornemu društvu slepih v Ljubljani so darovali: G. kapetan Pintar Franc v Cetinju Din 100, dr. France Lokar iz neke kazenske poravnave Din 100, Posojilnica v Slovenski Bistrici Din 50, mesta občina ljubljanska Din 1000, A. Sušnik Din 40, Franc Pogačnik namesto venca na krsto pok. g. Zidarju Din 200, Prva dolenska posojilnica v Metliki Din 500, pokojni g. Oroslov Dolenc v svojem volju Din 250, g. Franjo Čmrdovec Din 20, notar g. Viktor

Poznik v Ložu iz neke kazenske poravnave Din 50. Pravniki in službenici okrajnega sodišča v Radovljici namesto venca na grob pokojnega dež. sodnega svetnika dr. Ruperta Celestine Din 375. Vsem plemenitim darovalcem najiskrenejša hvala. Odbor.

Naj bo v tujini, naj bo doma, ki jedi, med delom, se vedno prileže. Če si s čašo »Cito« limonade človek onemogoči dušo priveže. 171a

* Noseče matere naj skušajo z rabo prirodne grenčice »Franz-Josef« odstraniti vsako telesno zaprtje. Predstojniki vseučilišnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno vodo »Franz-Josef« ker je lahko zaužitna in ker miho odprajajoč učinku zanesljivo nastopi v kratkem času in brez neprijetnih postranskih pojavov. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

* Najden pes. Dne 27. julija je na postaji Laze skočil iz vlaka, ki odhaja iz Laz ob 17.52, pes prepelčar, dolgodlak, sive barve. Lastnik ga dobi pri postajenačelniku v Lazah.

Iz Ljubljane

u— Razstava ročnih del ob zaključku učiteljskega tečaja. Moderna pedagogika zahteva, da se preuredi šola v delovno, to je, da se uvede deca v razne obrti, ki jim naj vzbudijo veselje do dela. Tako si bo znal potem vsak inteligent, ki je bil doslej usmerjen le k duševnosti pomagati z ročno spretnostjo. Najnovejša vzgojna struja hoče spremeniti učilnico v delavnico. Principa delovne šole se je oprijel Podmladek Rdečega križa, ki vidi le v delu spas in napredek našega naroda. PRK prireja vsakoletne tečaje za ročna dela, ki so namenjeni našemu učitelstvu. Samo učitelstvo, z novo idejo tudi praktično prepojeno, bo moglo uresničiti idealni namen PRK. Letošnjega tečaja, trajajočega mesec dni, se je udeležilo 60 učiteljev in učiteljev. Ob zaključku priredbe tečajniki javno razstavijo izvršenih del. Razstava se bo vršila to soboto od 14. do 17. popoldne v Srednji tehnični šoli. Razstavile bodo vse tri glavne stroke; kartonažna, mizarska in pleatarska. Nadalje se lesna z intarzij, barvanje na svilo, slikanje na steklo, vžiganje v les znetenje in modeliranje. Vodja tečaja je bil poverjenik društva »Priateljevalne nastave« g. ravnatelj Novak, kateremu sta pomagala strokovna učitelja g. Mrcina in g. Uršič. Vse, ki se za razstavo zanimajo, vabimo, da jo obiščejo v soboto popoldne v obrtni šoli, glavni vhod, pritičje, desno. Brez vstopnine.

u— Sentiakobaska knjižnica v Ljubljani. Stari trg 11 je izposodila julija 3099 strankam 11527 knjig. Knjižnica posluje vsak dan od 4. popoldne do 8. zv. in izposoja slovenske, srbohrvatske, češke, ruske, nemške, italijanske, francoske, angleške in esperantske knjige ter modne liste vsakomur kdor se zadostno legitimira. Na razpolago tiskani imeniki knjig, ki jih kupi, da si napiše številke doma.

u— Ivanka Praznik, papirna trgovina, ust. 1903, je sedaj: Erjavčeva c. 2. 1097

u— Grajsko veseličo priredi v nedeljo dne 7. avgusta 1927 ob 3. popoldne »Napredno kulturno in politično društvo« Ljubljanski Grada. Za jedajo, plačilo in vsestransko dobro zabavo bo preskrbljeno. Kdor hoče napraviti lep sprehod na Grad in tam preživeti par res veselih in brezskrbnih uric, naj pride! — Odbor. 1146

u— Počitniška kolonija otrok na vrtu uči teljskeje je priredila v lastni režiji dve igrici, balet deklamacije s petjem ter srečolov v korist Podpornemu društvu za slepe. Pri reditve je donesla 94 Din. Sodelovale so deklice iz rodbin Blagajne, Brezovšek, Dolenc, Kalokira, Vazaz.

u— Drobna poljska kronika. Predsnočnim so bili trije mladi fantje aretirani radi drzne tatvine. Dogovorilo so se da okrađejo Ivana R., kar so tudi storili. Izmaknili so mu listino s 450 Din gotovine. Predvčeršnjim je bilo ukradenih v mestu dvoje koles, 1 konjska odeja, 1 tatvina 400 Din in 1 tatvina firneža. Dalje so bili prijavljeni še naslednji primeri: 1 prestopke nedostotnega vedenja v cerkvi, 1 popadljiv pes, 1 prestopke obrtnega reda ter 9 prestopkov cestnega policijskega reda.

u— Drobne tatvine. Trgovskemu sodniku Josipu Pircu je v nedeljo neznan umovnik ukradel na keglišču Živčeve gostilne na Rimski cesti z žepa zelenkasto listino z vsebino 900 Din ter nekaj slik in papirjev. — V noči na nedeljo je bila iz šupe Franceta Podobnika v Jeranovi ulici ukradena velika zelena konjska plahla vredna 150 Din.

u— »Kolesarje« se vedno na dela. Tatovi koles so letos neudržljivi in se že naravnost norčujejo iz ubogih lastnikov koles. Zdalej sedi še na svojem vozilu. Čez par minut pa že dirka z ukradenim kolesom oprežujoči tat. Dne 1. t. m. sta bili ukradeni v Ljubljani zopet dve kolesi. Prvo znamenje »Eška« črno pleskano, z navzgor obrnjenim krmlom, vredno 1500 Din je tat odpejal Francetu Martincu na Karlovski cesti. Drugo 300 Din vredno pa je tak ptiček odpejal Josipu Šušteršiču na Aleksandrovi cesti.

u— Nevaren berač. Vileček T. je že starejši možakar. Njegovo najljubše opravilo je, kadar se na hladi v senci trkati na tuja vrata in pomoliti par besed, češ: dajte ljudje božji, podarite mi dinarček! Rad bi tudi pristavil: »želim sem!« a se zaveda, da se to ne obnese. Beraču se nereditko pripeti, da najde vrata tujega stanovanja odprta, v sobi pa nkožar. Vileček v takem slučaju rad iztegne roko in spravi kaj v žep. Včeraj dopoldne je naneslo, da se je znašel v sobi Marije P. v Gradaški ulici, kjer je pobasal v žep dragocen prtič in nekaj drugih malenkosti. Ko pa je odhajal iz hiše ga je opazila služkinja Genovefa Geratčeva, ki je poslala za njim stražnika. Zadel se je na moč sumiti tip. Straž-

nik je pri telesni preiskavi našel pri Vilečku več ukradenih predmetov, ki so bili Pogačnikovi takoj vrnjeni, dočim je moral navihani Vileček v zapor.

u— Žeparji v vlakih. V dobi počitnic, ko ljudje mnogo potujejo n so vsi vlaki prenatrpani pasazirji, gre tudi žeparskim dolgostrnežem žito v klasje. Stalno so v vlakih in prežijo za vsako priliko, kie bi prišli lažje do čim večjega plena. V nedeljo je postala žrtev takega žeparja Josipina Dvjakova iz Logatca. Uzmoviti ji je med vožnjo od Maribora do Ljubljane izmaknil črno usnjato torbico z vsebino 580 Din gotovine.

u— Izgubil se je kratek povrnik iz impregniranega blaga (v žepu je bila tudi avtošepica in očala) na poti Tržaška cesta do tobačne tovarne naprej Rimska cesta, Gradišče, Selenburgova ulica Dunajska cesta do garaže V. & M. Barešič, Nakidlet se naproša, da odda najdeno proti nagradi pri tvrdki V. & M. Barešič, Dunajska cesta. 1140

Iz Maribora

u— Nalezljive bolezni v Mariboru. Zadnji teden preteklega meseca zaznamuje mestni fizikat v mariborskem mestnem okolišu osem slučajev nalezljivih bolezni. In sicer 7 slučajev škrlatice in en slučaj ošpic. Na škrlatiji je ena oseba umrla.

u— Tudi v Mariboru zore fige. Letošnje izredno toplo poletje je napravilo redko veselje lastniku vrta v Stritarjevi ulici št. 21. Na dveh figovih drevesih je sad popolnoma dozorel, kar se ni pripetilo že pet let.

u— Nasilnež v kavarni. V ponedeljek si je privoščil v kavarni »Evropa« neki Fran B. nekaj okrepčila. Ko pa je prišel plačilni natakhar, je Fran šele ugotovil, da nima niti pare pod palcem. Ker pa je prišel se razgrajati po kavarni in kričati nad natakharjem so morali poklicati stražnika. A tudi ta je slabo naletel. Aretočili se je Fran s silo upri in je moral priti na pomoč še en stražnik, da so nasilneža odstranili iz kavarne. Na ulici se je znova upri in pobegnil. Sele po daljšem lovu so ga zopet uveli in posadili na hladno. Na policijskem komisarijatu pa so kmalu ugotovili, zakaj se je Fran B. tako zelo bal policije. Zasedujejo ga namreč tudi radi tatvine.

u— Vlom v delavnico. Včeraj ponoči okrog 5. zjutraj je neznan vlomilec s ponarejenim ključem odprl delavnico slaščičarja Ivana Tomovića in mu odnesel iz pisalne mize 300 Din gotovine in obrtni list.

u— Kap ga je zadela. Ko se je v soboto zvečer okrog 20. vračal na brodu preko Drave 52 letni trgovski potnik Ivan Kaver iz Dunaja, ki pa biva v Mariboru na obisku pri svojih sorodnikih, za je zadela pri izstopu iz čolna kap ter ga omamila na desni strani obraza. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico.

u— Konji so se splašili. V nedeljo popoldne je napravila 38 letna posest. Marija Popena iz Maribora s svojimi petimi otroki izlet v mariborsko okolico. Peljali so se z domačimi konji. Na povratku pa so se konji v bližini Počehove nenadoma splašili ter v divjem diru drveli po cesti. Na nekem ovinku se je voz prevrnil v cestni jarek. Popena in njena 6-letna hčerka Nada sta dobili pri padcu hude poškodbe, da so ju morali prepeljati v bolnico, ostale tri otroke pa so oddali v domačo oskrbo.

Iz Celja

u— Iz poslovnega sveta. Znano prekaljevalnico L. Junger v Prešernovi ulici je prevzel g. Drago Bernardi, hotelir v Celju. Firma se bo imenovala: »L. Jungerja nasl. D. Bernardi«. G. Bernardi bo ooustil kavar no v Gosposki ulici in bo napravil iz tega prostora zajtrkovalnico.

u— Preureditev Kosove hiše v tiskarno. Kosovo hišo, kjer je bila trgovina in kavarina, je kupila Mohorjeva družba. Adaptacije za tiskarno so v polnem teku. Čudno se nam zdi, da to delo ni bilo oddano kak slovenski tiskarji, ker se je svoj čas toliko govorilo o tem, da bodo z Mohorjevo družbo mnogo profitirali celjski obrtniki. Ali pa so klerikalci že takrat mislili samo na nemške obrtnike? Teorija in praksa sta pač različní.

u— Dobrodelni koncert. ki se bo vršil danes ob 16. v župni cerkvi na Dobrni ima naslednji spored: P. Sohren: Koral, Hvala Gospodu iz l. 1642, R. Koster. Weiss: O kam, Gospod, mešan zbor. P. H. Sattner: S cveticami, mešan zbor s spremljevanjem orkestra. Dr. Schwab: Ave Marija, bariton solo s spremljevanjem orkestra. Poje g. dr. Vladislav Kostič, odvetnik iz Banjaluke. Adoro Te devote. O. Kamilo Kolb. Poje g. dr. Kostič s spremljevanjem orkestra. Mendelssohn: Andante iz A-dur sinfonije, orkester. — Odmor. I. Hladnik: Večerni zvon, moški zbor. Raif. Kavatina: Vilojin solo, igra g. Schönfeld s spremljevanjem orkestra. F. Bernhard: V svetli noči, mešan zbor s spremljevanjem orkestra po narodni pesmi iz Savinjske doline. J. Massenet: Angelus, orkester — Iz Celja bo avtotaksi Kokož vozil s tremi avtomobili goste iz Celja v Dobro in nazaj. In to s 30% popusta.

u— O regulaciji Savinje in dotokov v celjski kotlini ni čuti ničesar več. Pred letom dni, ko so nas neprestano nadlegovale povodnje, smo imeli več konferenc in se je obetala skorajšnja rešitev. Takrat so vzeli akcijo za regulacijo v roke demokrati, sedaj pa, odkar vedrilo v Celju Nemci in kleroradikalci, je vse utih

Iz Litije

— Zahvala. Gospodu lekarnarju Hinku Briliju izreklam za trud in naklonjenost v bolezni moje soproge javno zahvalo. — Sreski vojni referent, administrativni pomočnik Franjo J. Med.

— Občni zbor krajevne organizacije SDS za hotsko občino. Letošnja občinska zbornica za hotsko občino, ki se je vršila v restavraciji na »Pošti«, se je udeležil kot zastopnik oblasnega odbora dr. Rapa. Navzočemu članstvu, večino je tvoril Graec, posamezniki pa so prišli tudi iz Litije in Šmartne, je pojasnil splošen pregled političnega položaja oblasni tajnik dr. Rapa. Njegov obširen in izčrpen referat je žel splošno priznanje navzočega članstva. Za tem so podali svoja poročila domači funkcionarji. Tajniško poročilo se je vsled njegove odsotnosti le prečitalo. Blagajnik je prejel za svoje delovanje splošno absolutno. Volitve novega odbora so prinesle delno spremembo samo na tajniškem mestu. Odbor sestoji iz sledečih gospodov: predsednik Ivan Rotar, podpredsednik Vojko Štribar, tajnik: Jeriha Avgust, blagajnik Miško Steiner. Odborniki in zaupniki pa so: gg.: Tisler, Weiglioni, Cvetič, Jeriha, Majhenšek, Klanjšek, Krljkar, Ambrož in Bozjak. Na predlog g. Krljkarja se je sklenilo, da se naprosi politično oblast naj prenese volitve v poslopje sreskega poglavarstva, dosedanje volitve v Hotsku (ca 2 uri daleč) vsekakor Gradcu, ki ima večino volilcev ni na roku. Po lepo uspelem občnem zboru je predsedstvo zaključilo zborovanje s konstatcijo, da napredna misel v hotski občini lepo in stalno napreduje. V dokaz temu so pač uspehi naših mož v hotskem občinskem odboru. S končnim pozivom na še uspešnejše delovanje se je zbor zaključil. Da bo krajevna organizacija hotskega napredovanja, nam pa dovolj jamčijo imena novih odbornikov.

— Stevbeno gibanje. Blizu občinske hiše, za Savo, je dvignil g. Černe svojo hišo za eno nadstropje. Na Gribnu je dvignil čevljarški mojster Gorenc Andrej hišo tudi za eno nadstropje. V spodnjih prostorih namerava urediti gostilniške lokale, ter jo za koncesijo naslovil na litijskega sreskega poglavarja proročno. Ker ni blizu drugega vinotoka, je upati, da mu bo koncesija podeljena. Na Dobravi pa je letos razširil Franc Gorenc hišo, ki jo je dogradil še lani sko leto. Kljub temu pa stanovanjska miselnost ne bo rešena, ter bo treba seči še po drugih sredstvih.

— Sokolov javni nastop. Sokolsko društvo Litija-Smartno nastopi letošnji javni nastop v Smartnem. Vsa prireditelja se vrši samo pogladne, in sicer poleg telovadbe z jako bogatim sporedom. Pri povorki in nastopu sodeluje Železničarsko godbeno društvo iz Zidanega mosta. Na naš nastop opozarjamo vse prijatelje Sokolstva.

— Obrtno gibanje. Mesar Ljotze Vrhovec je preuredil prostore za mesnico v lastni hiši, ter se je preselil z večerajšnjim dnevom vanjo.

Iz Trbovelj

— Kredit rudarjem ustavljen. Z ozirom na tozadevno notico, priobčeno 30. VII. v našem listu, nam sporoča g. Vinko Pavlin, načelnik pododpora trgovskega gremija v Trbovljah, da trboveljski trgovci in obrtniki niso sklenili ustaviti vseh kreditov ter da od trgovcev in obrtnikov v Trbovljah lepaki s takim besedilom sploh niso bili izdani. Ako so se taki lepaki širili tudi v trboveljskem revirju, so bili očitno prirejeni od drugod.

— Praznovanja pri rudniku ostanejo. Rudarje v revirjih silno zanima, koliko časa bodo še trajala praznovanja pri rudniku, ki se zdaj vrši redno vsak teden, in kdaj bodo pričeli z normalnim delom, kakor se to godi v zimski sezoni. Upanje, da se bo situacija izboljšala, je nastalo radi tega, ker se je zvedelo, da forsira TPD zgradbo nove separacije v Hrastniku, ki je nujno potrebuje za zboljšanje kvalitete premoga in za večjo njegovo oddajo. To upanje pa se je izkazalo v zadnjem času za goljufivo, ker se sedaj po več mesecih niso končali zadevni razgovori z oblastmi, tako da se ni nadejati, da bodo že letos pričeli s pripravljalnimi deli. Poleg tega je TPD ostala brez pričakovanih naročil in je skoraj izključeno, da bi ta došla pred jesensko sezono. Zvedeli smo, da bi TPD zopet odpustila večje število delavstva, če bi rudarji vztrajali, da se vrši v jamah normalno obratovanje. Proti redukciji pa so se izrekli delavski zaupniki sami, rekoč da hočejo raje praznovati, kakor da bi bilo novo število rudarjev poginjenih na cesti. Praznovanja se bodo torej nadaljevala.

— Nova odmera točilne takse. Gremij trgovcev in Obrtno društvo Trbovlje-Hrastnik-Dol v Trbovljah opozarjata svoje članstvo, da je treba po tarifni postavki 62. taksenega zakona opraviti prijave radi nove odmere točilne takse za tretletje 1928/30. pri tukajšnjem oddelku finančne kontrole od 1. do 20. septembra t. l. S seboj mora vsakdo prineseti listino o točilni, koncesijski in osebni pravici, obrtni list, izpoved o odobrenih točilnih prostorih, izkazalo o odobrenem poslovanju in o članstvu strokovne zadruge, točne podatke o številu točilnih prostorov in o prodanih količinah vseh vrst alkoholnih pijač v litrih na drobno in debelo v času od 1. julija lanskega leta do 30. junija t. l.

— Razmere v kemični tovarni. Od delavcev v kemični tovarni prejemo razne pritožbe, od katerih navajamo naslednje: delo je prašno, polno strupenih plinov, plače pa dnevno od 23 do 36 dinov ne

more napraviti dovolj storitve, kolikor se zahteva, se mu odtegne za kazen od zaslužka. Čezurno delo se ne plačuje s 50 odstotki, tudi akord se ne plačuje po kolektivni pogodbi. V kislinakem obratu se delavcu često zažge obleka in koža. Nekaj običajnega je, da se za bolečine ničesar ne dobi, proti tradiciji pa je, da se škoda na obleki ne povrne. Poprej dokler je bil ravnatelj g. Burger je bilo v tem oziru čisto drugače. Tako je n. pr. bilo tudi vedno dovolj fabrikatov v zalogi. Sedaj ni nobene zaloge, in ko pridejo naročila za žvepleno kislino, barve in druge predmete, se mora delati na akord, na dva sihta in se delavstvo priganja k delu na način, o katerem je dvomiti, da je v smislu zakonskih predpisov. Opozarjamo na te razmere in spekcijo dela.

— Velika stanovanjska hiša za cesto v Trbovljah je izročena stavbnemu podjetju Ročak-Ciuhla v obsežno adaptacijo. Vsaka stranka v hiši dobi svojo kuhinjo, medtem ko jih je imelo poprej po več strank eno samo. Poleg tega bodo vsi prostori renovirani.

Sokol

Ljubljanski Sokol poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeležijo zleta I. okrožja ljubljanske župe, ki se bo vršil ob priliki 25letnega obstoja Sokola v Siskih dne 7. t. m. Zbirališče članstva v kroju v nedeljo 7. t. m. ob pol 15. popoldne pred Narodnim domom. Zdravo! Odbor Ljubljanskega Sokola.

40letnica sokolskega društva v Novem mestu dne 13. in 14. avgusta. Ker se je radi nenadnih tiskarniških zaprek razpošiljanje reklamnih lepakov za dva dni zakasnilo, se je odločil zletni odbor postaviti najkasnejši termin za dostavljanje prijav na 8. avgusta. Vsa bratska sokolska društva vlnudno naprošamo, naj blagovolijo na prometnih krajih nalepiti poslane jim lepake, ali razobesiti jih po javnih lokalih, nudeč nam bratsko pomoč kakor nam to narekuje vzvišeno sokolsko geslo bratstva in edinstva. Zdravo! Zletni odbor.

Naši onstran granic

— Nekak slovenski narod. »Goriška Straža« je bila pretekli teden zaplenjena radi več sestavkov. O zaplenjenem uvodniku pravi prefektov odlok, da ima jasen tendencijsen značaj, na eni strani dokazuje potrebo mirnega sožitja med italijanskim in slovenskim življenjem, po drugi pa skuša dokazati, da eksistira v mejah države nekak slovenski narod napram italijanskemu Narodu... Slovenskega naroda v Italiji torej ni več.

— Okoli Ilirske Bistrice se vrše izkopavanja in našli so staro grobišče, o katerem sedaj ugibajo, iz katere dobe je. Poročajo pa tudi že o vandalizmu. Baje so »surovi deželani« razbili neko starinsko posodo na grobišču, ker so menda mislili, da so v njej zakladi. Tržaška »La Vedetta« poroča, da se vrši velika preiskava. Končno je osumljen neki deček, da bi bil hodil po grobišču in posodo razbil!

— Boj med finančnimi stražniki in tihotapci. V noči na 30. julija so prišli na Cerkljanskem čez mejo štirje moški, vsak je imel na rami veliko vrečo. Finančni stražniki Marignoni jih je opazil iz svojega skrišališča in ko so odšli mimo njega, je stopil za njimi ter zahteval, da se ustavijo. Da bi jih ostrašil, je ustrelil enkrat v zrak. Tihotapci so obstali, se vrgli na tla in pričeli iz pušk in revolverjev streljati na stražnika, ki je bil tudi zadet. Drugi finančni stražnik je streljal za tihotapci ali ti so se hitro poskrili in so potem izginili. Marignoni je dobil zdravniško pomoč v Cerklju, Orožniki in milničniki so nato preiskali obmejne kraje, niso pa dobili o tihotapcih nobenega sledu.

— Na Tolminkem imajo sedaj 61 mlekarov, v katerih se producira dnevno 19.650 kg mleka, ki se vporablja za izdelovanje masla, iz ostalega se pridela sir. Letno se na Tolminkem producira 3159 stotov sira in 1423 stotov skute, masla pa 1626 stotov. V mlekarne treba spraviti predvarno organizacijo glede izdelkov in razpečevanja, številna poslopja bi se morala preurediti in živinoreja zboljšati. V gornjesoški dolini se redi danes približno 21.890 glav goveje živine, ki pa ni vsa belanske pasme.

— Iz Koroske. »Kärntner Tagblatt« je bil te dni silno ogorčen, da se nemški otroci pri italijanskem pouku v Poadižju nič ne naučijo. »Kaj pa bo potem, ako se bo še krščanski nauk vršil v italijanskini?« »Kärntner Tagblatt« naj pogleda v okolico Celovca pa bo vedel, kaj bo potem? Cerkev so prazne, gostilne so polne. Krščanski nauk v šoli je nemški in pridiga v cerkvi je nemška. Jezik domačinov je izgnan iz šole in cerkve. Župnik v Brzci pri Celovcu je tožil, da so Slovenci v njegovi fari sami komunisti. V Poadižju gonijo nemške domačine iz cerkve, kakor gonijo na Koroskem Slovence, potem pa visoki hinavci bridko plačajo, kako da propada verstvo v sedanjih brezbožnih časih! V Grabštajnu je cerkev prazna, odkar je tam nemški župnik, ki ne zna slovenski. — Ugleden nemški politik je rekel: »Slovenec na Koroskem bi se morala dati prazna pola. Napišite na njo svoje želje, vse vam damo.« Na shodu manjšin v Zenevi mora krepko odjekniti tudi korosko slovensko vprašanje!

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 2. avgusta 1827.

Višina barometra 808,8 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Vel. v. l. g.	Sm. vetra	Oblačn.	Padavine
»pazovanja«					v metrih	0-10	Vrsta
Ljubljana	7.	763,1	16,6	82	E 2	5	
(dvorec) ...	14.	761,4	31,0	48	W 6	1	
Maribor ...	21.	762,7	24,6	52	SW 2	0	
Zagreb ...		762,5	23,0	69	mirno	0	
Beograd ...		763,0	23,0	84	S 2	1	
Sarajevo ...	8.	762,6	25,0	52	mirno	0	
Skoplje ...		763,7	21,0	63	mirno	0	
Dubrovnik ...		764,0	24,0	41	mirno	0	
Split ...		762,4	27,0	38	mirno	0	
Praga ...	7.	762,7	27,0	56	mirno	0	
		726,6	19,0	—	mirno	5	

Solnce vzhaja ob 4,45, zahaja ob 19,26, luna vzhaja ob 9,17, zahaja ob 22,02.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 31,2 C, najnižja 16,7 C.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Lepo vreme bo v kratkem pokvarila nevihta, ki pa ne bo trajala dolgo. Malo hladnejše.

Tržaška vremenska napoved za sredo: Normalni vetrovi. Nebo večinoma jasno. Temperatura od 23 do 31 stopinj — Morje mirno.

Schichtovo

terpentinovo
milo

svojimi 7 odlikami

Gospodarstvo

Načrti za gospodarsko povzdigo Trsta

c. d. — V Trstu, 31. julija.

Glede na znani ukrep rimske vlade, v smislu katerega naj bi vsa večja italijanska pristaniška mesta dobila svoje svobodne luke, se je v Trstu pod okriljem fašistijske sestrila neka posebna komisija, ki je izdelala načrte za razširjenje tržaške svobodne luke in poleg tega tudi še za razne druge naprave, ki naj bi pomagale dvigniti gospodarsko življenje v Trstu, ki od leta 1924 sem stalno nazaduje. Naj na kratko omenim te načrte.

Kar se tiče področja svobodne luke, se ne predlaga znatnejših izprememb. Zeli se, da bi se neke tovarne vključile v to področje. Seveda pa se zahteva, da je vsa manipulacija v področju svobodne luke popolnoma svobodna, brez vsakega carinskega nadzorstva.

Po mnenju komisije tržaške železniške naprave že dolgo ne zadostujejo več dejanskim potrebam. Zahteva se predvsem, da se razširi tovarni kolodvor pod Barikovlami in ravno tako tudi v Sv. Soboti, kateri pa naj se potem novega predora zveže z ročalskim kolodvorom. Glavna zahteva v pogledu železniških naprav pa je, da naj se na Opčinah napravi carinska in razurna postaja, ki naj prevzame vse tozadevne posle postojanske, prestranske in podbrske postaje. Misel, da bi se napravile skupne italijanske - jugoslovenske carinske postaje na jugoslovenskih tleh, se je torej s strani tržaške komisije popolnoma zavrgla, kajti na Opčinah naj bi se vršili tudi vsi carinski posli, ki so se doslej vršili na obmejnih postajah. Obenem pa se zahteva, da se elektrificirajo vse v tržaško luko vodeče železnice in zgrade potrebne rampe med tržaškimi kolodvorji. Tržičem in Opčinam. Elektrificirana naj se proga Trst - Trbiž in tudi primerno razširi. Sicer ostaja še vedno ena glavna, ali prav za prav najvažnejša zahteva tržaških trgovskih krogov, da se jim preje zgradi predlaska železnica. Toda poudarja se, da sedanja gospodarska kriza, ki vlada v Trstu, ne dovoljuje, da bi se še leta in leta čakalo na uresničenje tega načrta, in je zato treba, da se Trstu pomaga vsaj z zboljšanjem trbiške proge, to se pravi zveze z Avstrijo preko Gorice - Vidma - Pontebe - Trbiža, ki ima »prednost, da ni podvržena sužnosti prehoda preko jugoslovenskega ozemlja«.

Nadalje se zahteva kar najkrajša zveza Trsta z Reko, za katero sta dva načrta: prvi, ki ima začetno prognozo preko Istre in skozi Učko ter je vsekakor precej drag, in drugi, ki bi zvezo postavilo Herpelje - Kozina na pulski progi s Šapjanami na progi St. Peter - Reka. Tržaška komisija je za drugi načrt, ker je izvedljiv z mnogo manjšimi stroški, pa vendar zmanjša pot skoraj na polovico.

Kar se tiče zvez Trsta z ostalo Italijo se predlaga zlasti za blago, za katero je Trst po svoji tradiciji glavni trg. kakor kavo, sladkor in les, da se v prometu s severno Italijo dovolijo primerni tarifi postopki, ki naj bi bili do 30 odstotkov. Tržaškimi javnimi skladiščem pa naj bi se dovolil neki poseben fond, ki bi jim omogočil pobijanje konkurence severnoevropskih, zlasti nemških luk.

Končno se zahteva pospeševanje železniških zvez z zaledjem. Poudarja se, da potrebuje direktno tovarni vlak iz Hamburga do Dunaja 43 ur, iz Trsta pa 51 ur, toda v resnici vozi celo 96 do 120 ur. Direktno tovarni vlak iz Hamburga v Prago vozi 52 ur, iz Praga v Trst pa potrebuje 86 ur, vozi pa v resnici 144 do 168 ur. Tako izgubljajo ugodni zemljepisni položaji Trsta svojo vrednost. Čeprav se ta nedostatek da kolikor toliko opravičiti s carinskimi mejami v tržaškem zaledju, komisija predlaga, da naj se v svrhu premaganja teh težav uvede čim največ direktnih tovarnih vlakov s stalno smerjo in stalnim voznim redom ter zahteva, da se kar najbolj poenostavi carinsko poslovanje za take popolne direktne tovarne vloke, namenjene v tranzitu v tržaško svobodno luko.

Za izvajanje, ki jih posnemamo po »Giornalu d' Italia«, se zaključujejo z naslednjim bridkim priznanjem: »Morda smo šele sedaj, po več letih lahko, miselnih iluzij stopili v najhujšo fazo trgovske krize. Treba je poskrbeti pravočasno, da se odpro nova gospodarska pota, po katerih se more napotiti tradicionalna proizvodnja in organizacijska spopolnena tržaških producentov, če nečemo, da se bomo nepričakovano našli pred ogromnim položajem, ki ga noben, niti najenergičnejši ukrep ne bo mogel več zaježiti.«

Po tem priznanju pač nihče ne more dvomiti, da se Trst nahaja v resnici na robu propada in da ni rešitve zanj, ker ni pričakovati, da bi rimska vlada hotela ali tudi samo skušala izvesti, kar želi in zahtevajo tržaške komisije.

— Naše žitne cene nad pariteto srednjeevropskih tržišč. Glede na vesti o slabih letinih zadržujejo vojvodinski producenti in trgovci blago, kar je povzročilo, da so se cene posameznim vrstam žita v zadnjem času znatno dvignile in celo prekorakile pariteto srednjeevropskih tržišč. Izvoz je

popolnoma zastal. Nekateri zagrebški listi poročajo, da so slovenski mlini (mariborski) pričeli uvažati madžarsko pšenico, ker je ista fco slovenska postaja baie za 10—20 par pri kg cenejša, kakor domača pšenica. Kakor smo se informirali na pristojnem mestu, te vesti ne odgovarjajo dejstvo, ker razlika v ceni še ni prekorakila uvozne celine.

— Stanje letine v drugi luči. Včeraj smo poročali o plenarni seji beogradske trgovske zbornice, na kateri so bila podana skrajna neugodna poročila o stanju letošnje letine v naši državi. Zbornični predsednik Stanojević je iznesel podatke, po katerih naj bi bila letošnja letina pšenice za 30%, letošnja letina turščice pa za 50% slabša od lanske. Pšenica bo baje zadostovala le za lastno prehrano, turščice pa v nekaterih okrajih ne bo niti za seme. Tajnik Udruženja izvoznikov v Zagrebu g. Aranički je takoj na to v imenu Udruženja izjavil, da stanje po informacijah Udruženja ni tako težko, kakor bi bilo soditi po poročilu beogradske zbornice. Iznašanje takih poročil, ki ne bazirajo na stvarnih statističnih podatkih, je zelo neprimerno, ker omogoča nesolidno špekulacijo in vzneirja konsumente. Letina pšenice je sicer kvantitativno za 50% slabša, vendar pa je njena kvaliteta prvovrstna (hektoliterska teža znaša letos 79—81 kg, dočim je lani znašala le povprečno 71 kg). Glede turščice danes bojazni ni na mestu. Lani je bila letina turščice rekordna, letos pa bo normalna, torej dobra. Težke posledice bi moge le nastati, če bo sedanja suša še dalje trajala; toda o tem govoriti je danes še prezgodaj. Važno je tudi dejstvo, da je letošnja žetev v pasivnih krajih, kjer je bilo več dežja, celo odlična. Zahteva beogradske zbornice (ukinjenje uvozne carine na žito in fižol ter prepoved produkcije fine moke) so brez podlage, ker se na ta način ne da odstraniti škoda, ki bi nastala, če bo suša še dalje trajala.

— Narodna banka in obrestna mera. Na plenarni seji beogradske trgovske zbornice, ki se je vršila v ponedeljek, se je razvila daljša debata o akciji Narodne banke glede znižanja obrestne mere. Zbornični predsednik g. Radojlović, ki je sam član upravnega odbora Narodne banke, je ob tej priliki razložil dosedajni uspeh akcije in stanje obrestne mere v naši državi. Narodna banka pazno zasleduje gibanje obrestne mere. Če spozna, da kak denarni zavod zahteva previsoko obrest, tedaj mu odvzame kredit ali pa ga opozori, da mu bo ukinila kredit, če ne zniža obrestne mere. Tako je v teku zadnjih mesecev Narodna banka iz teh razlogov odvzela kredit 7 zavodom, opozorila pa je v istem času 18 zavodov. Točno je ugotovljeno, da znaša debetna obrestna mera (za kredite) v Sloveniji 10 — 12%, kreditna (za vloge) pa 5%, v Hrvaški in Slavoniji debetna 12 — 14%, kreditna 6%, v Beogradu debetna 14 — 20% (povprečno 18%), kreditna 6 — 10%, v notranjosti Srbije pa debetna 14 — 25% (celo 30%) in kreditna 15 — 16%. Kakor je iz gornjih števil razvidno, je obrestna mera v Sloveniji najnižja, dokim je v notranjosti Srbije najvišja. Narodna banka namerava pričeto akcijo energično nadaljevati. Na tem je gotovo Slovenija najbolj interesirana, kajti preden se ne zniža obrestna mera, v ostalih pokrajinah, bo v Sloveniji težko izvesti nadaljnje znižanje, ker bi povečana razlika v višini obrestne mere mogla povzročiti odtok kapitala iz Slovenije.

— Uvoz madžarskega premoga v Jugoslavijo. Koncem maja t. l. je, kakor znano, prenehal uvoz madžarskega reparacijskega premoga iz pekuških rudnikov. Še pred potekom roka za dobavo premoga na račun reparacij se je naša vlada pričela pogajati s Prvo donavsko paroplovno družbo, lastnico pekuških rudnikov, zaradi nadaljnjih dobav na podlagi posebne pogodbe. Kakor poročajo iz Budimpešte, so bila ta pogajanja pred kratkim ugodno zaključena in bodo ti rudniki v kratkem pričeli dobavljati dnevno 80 vagonov premoga. Vprašanje je, če nam je uvoz madžarskega premoga v tolikih množinah res neobhodno potreben.

— Javna prostovoljna dražba. Dne 6. avgusta 1927 in ne 4. avgusta, kakor je bilo včeraj objavljenno, se bo vršila v prostorih Slovenske banke d. d. v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 1, z nadaljevanjem na Sv. Petra cesti št. 24 ob 9. dopoldne javna prostovoljna dražba inventarja Slovenske banke. Na tej dražbi se bodo prodajale razne blagajne, sobne garniture in pisarniške opreme.

— Statistika konkurzov za julij. Jugoslovansko društvo za zaščito upnikov v Zagrebu je tekom meseca julija registriralo 80 konkurzov napram 72 v istem mesecu preteklega leta. Od tega števila odpade na Hrvaško in Slavonijo 9 (julij 1926 9), na Srbijo in Črnogro 45 (35), na Slovenijo in Dalmacijo 14 (11), na Bosno in Hercegovino 3 (3) in na Vojvodino 9 (14) konkurzov. V prvih 7 mesecih t. l. je bilo registriranih 685 konkurzov napram 497 v istem razdobju preteklega leta. Najbolj so narasli konkurzi v Srbiji (za 78%), dalje v Hrvaški in Slavoniji (za 45%) ter v Sloveniji in Dalmaciji (za 15%).

7. odlika:

Razkuženje perila

je svojstvo Schichtovega terpentinovega mila. Posebno priporočljivo za pranje bolniškega in otroškega perila. — 1. Terpentini v milu. 2. Velik in priročen kos. 3. Prijeten duh. 4. Slike iz pravljic za izrezati. 5. Milo je v zavrtku. 6. Svetla barva. 7. Razkuženje perila.

Borze

2. avgusta.

Današnji promet na ljubljanski devizni borzi je bil manjši kakor običajno. Povpraševanje je bilo krito deloma s privatne strani. Narodna banka je intervenirala le v manjšem obsegu. Berlin je bil tudi danes čvrstjeji. Deviza na Italijo pa je bila zaključena po 309,25.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je Voja škoda zopet popustila. Na aranžma se je trgovala po 343. Med bančnimi papirji je Ekskompta popustila na 92, med industrijskimi papirji pa je bila zaključena samo Danica po 150.

Devize in valute.

Ljubljana. Berlin 13,52 — 13,55 (13,585), Curih 1093,5 — 1096,5, (1095), Dunaj 7,965 — 8,025 (8,01), London 275,8 — 276,6 (276,2), Newyork 56,7 — 56,9 (56,8), Praga 168,2 — 169 (168,6), Trst 308,25 — 310,25 (309,25).

Zagreb. Amsterdam 22,75 — 22,81, Dunaj 7,9917 — 8,0217, Berlin 13,5175 — 13,5475, Budimpešta 9,895 — 9,925, Italija 308,23 — 310,23, London 275,8 — 276,6, Newyork 56,7 — 56,9, Praga 168,2 — 169, Curih 1093,5 — 1096,5; avstrijski šiling 8,09 — 8,035.

Curih. Beograd 9,135, Berlin 123,51, Newyork 519,06, London 25,21, Pariz 20,33, Milan 28,23, Praga 15,39, Budimpešta 90,50, Bukarešta 3,16, Dunaj 73,085.

Trst. Devize: Beograd 32,10 — 32,60; Dunaj 253,75 — 263,75, Praga 54,17 — 54,67, Pariz 71,725 — 72,225, London 89,125 — 89,425, Newyork 18,30 — 18,41, Curih 351,85 — 355,85, Budimpešta 315,50 — 325,50, Bukarešta 11 — 11,50; dinarji 31,85 — 32,85.

Dunaj. Beograd 12,47375 — 12,51375, Berlin 168,70 — 169,20, Budimpešta 123,6850 — 123,9850, Bukarešta 4,319 — 4,339, London 34,435 — 34,535, Milan 38,5575 — 38,6575, Newyork 708,95 — 711,45, Praga 21,0075 — 21,0375, Curih 136,57 — 137,07.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59,22, v Berlinu 7,393.

Effekti.

Ljubljana. Voja škoda 0 — 344,25, Celjska 197—199, Merkantilna 0—90, Prašedion 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 0, Stavbna 55 — 0, Sešir 104 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: investicijske 84,25 — 85,25, Agrarna 50,5 — 51, Voja škoda 343 — 344, kasa 343,75 — 344, za avgust 0 — 347, za september 347 — 348, bančne vrednote: Hrvaška 27,5 — 32,5, Ekskompta 92 — 92,5, Kreditna Zagreb 92 — 92,5, Hipo 56 — 0, Jugo 90 — 90,5, Ljubljanska kreditna 147 — 150, Obrtna 38 — 40, Prašedion 850 — 860, Etno 175 — 185; industrijske vrednote: Našice Union 1650 — 0, Nihag 10 — 18, Gutman 240 — 250, Slavce 100 — 125, Slavonija 16,5 — 18, Danica 152,5 — 157,5, Drava 515 — 550, Sečerača Osiček 475 — 485, Vagon 30 — 40, Union Osiček 800 — 805, Veveče 135 — 142,5, Dubrovačka 340 — 345, Trbovlje 455 — 475.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (2. t. m.). Le s: Tendence neizpremenjene. Zaključeni so bili 4 vagoni in to 2 vagona suhih bukovih drv, fco vag. nakl. post. po 19,50, 1 vagon bukovih letov, dolž. 1 m in 1,10 m, 27-27 mm, la (brez vsake grčje), fco vag. meja po 820; in 1 vagon remeljov, 4 m dolgih tom-bante 58-58, 58-68, 78-78, 7

Iz življenja in sveta

Trinajstletnica angleške vojne napovedi

3. avgust 1914.

Danes je obletnica dneva, ko je Velika Britanija napovedala Nemčiji vojno. V dolgi vrsti tedaj sledečih si vojnih napovedi to ni pomenilo mnogo — za javnost; toda kdor se je spoznal na svetovni položaj, je moral osumiti in se vprašati, zakaj je Anglija, ki bi bila imela v nemško-francoski vojski do svoje nevtralnosti lahko velikanski dobiček, napovedala vojno Nemčiji, čeprav ni imela tedaj na kopnem večje armade, kot prostovoljno četo 60.000 mož. Vzrok za vstop v vojno so morali biti izredno tehtni, a eden glavnih je moral biti tudi ta, da je bila angleška vlada neomajano prepričana, da bo zmaga skupina, v kateri bo ona.

Anglija stopi samo v tisto vojno, v kateri bo zmaga — so onega pomembnega zgodovinskega dne rekali bistrovidci. In tako je bilo. Dan angleške vojne napovedi in dan zmage zaveznikov ob reki Marni sta oba glavna datuma vojne zgodovine 1. 1914.

Prvi značilni velikanski neuspeh nemške diplomacije, drugi pa polom nemškega orožja.

Ko je nemška vlada pogazila nevtralnost male Belgije, ki jo je bila s pogodbo garantirala in je vdrila preko nje v Francijo, dobro vedo, da preko Verduna in Belforta ni mogoče priti, je angleški veleposlanik stopil k cesarju Viljemu. Protestiral je zoper tako postopanje, ki bi je v obraz mednarodnemu pravu in najprimitivnejšim pojmom o poštenosti.

Viljemov odgovor je znan. Z njim se je ožigosal za vedno. Angleži so posiljal videli v njem zločinca na cesarskem prestolu. Dejal je namreč, da so pogodbe papirja cunjice.

Tem besedam je sledila vojna napoved Velike Britanije...

Nemška diplomacija, ki je že od nekdaj znana kot okorna in nespretna, ker ji manjka vsak čut za mentaliteto drugih narodov, je s tem doživela poraz, ki ga vsa hrabrost nemških čet ni mogla več popraviti.

Nemška diplomacija je bila namreč trdno prepričana, da ostanejo Angleži nevtralni. Krivda za to napadno mnenje zadene predvsem predvojne pariške dopisnike velikih nemških listov. Ti so skozi dolga leta dan na dan poročali v svojih dopisih o francosko-angleškem nasprotstvu, o nemožnosti iskrenega prijateljstva med obema državama itd. Nemško javno mnenje je bilo na ta način prepričano, enako kot nemška diplomacija, da se Angleži kar veselijo, kako bodo Nemci padli po Francozih in jih rešili neprijetnega tekmeča na polju svetovne trgovine. Bila je to strašna slepota, ki je stala Nemce izgubo vojne in dva milijona mrtvih, kajti če bi bil Viljem vedel, da bo Anglija proti njemu, ne bi bil nikoli napovedal vojne Franciji.

Z vstopom Anglije v vojno je padel v vodo tudi nemški napadalni načrt na morju, ki ga je bil izdelal admiral von Tirpitz in ki je bil v glavnem sledeči: nemško veliko brodovje, tako zvana »Hochseeflotte« napade in uniči oni manjši del francoske vojne mornarice, ki je stacioniran v lukah Rokavskega preliva in Atlantika. Nato se začne v Normadiji izkrcavanje enega dela nemške armade potom prekoceanskih parnikov Hamburg-Amerika proge, nemško bojno brodovje pa se odpelje naprej skozi Gibraltar v Sredozemsko morje. Tam se združi z avstrijskim in z ogromno premočjo uniči tudi drugi del francoske vojne mornarice, nje sredozemsko brodovje...

Z vstopom Anglije v vojno je ta načrt propadel. Tekom štirih let svetovne vojne se je nemška »Hochseeflotte« samo enkrat upala iz domačih pristanišč na široko morje: prišlo je do spopada z angleško mornarico pri Jütlandu (Skagerraku). Po težkih obojestranskih izgubah se je nemško brodovje umaknilo domov in se sploh ni več odpeljalo.

Jos. Suchy:

„Ča je čarna Nica kontra Rabu gradu“

1. Vožnja do Raba.

Da začnem od kraja, Ljubljanski obilgati sobotni dež — to pot je bila nevihta, ki me je spremljala vse tja do Srbskih Moravic — mi ni bilo pokvariti nade v — boljše in lepše čase. Zagreb. Glavna postaja. Peron nalikuje našemu žiženskemu, ni večji, ni manjši in nima barv za oči. Komaj sedim dobre pol ure v restavracijskem lokalu, eva natakarka, ki me prosi, naj plačam zapitek. Menjava, »šlita«. — Skozi Zagreb sem se vozil zato, ker sem bil glede na plašljiva poročila v časopisju uverjen, da dobim tu gotovo preje udoben kotiček v železniškem vozu, nego v Ljubljani. Nisem se varal. Spal sem spanje pravičnega samcat sam do Sušaka. In dež je bil, da je skozi špranje tekla voda po tleh. Zeblo me je.

Sušak. Na »drvenem gatu« je postaja, fuakerji in postreščki. Kamor pogledaš, vidiš nakoplen les in zopet les. Prah in vročina. Hotel Kontinental, odnosno vrt in kavarniški prostori so že sedaj na vse zgodaj polni — domačinov in premražjenih gostov. Indolence, siaba postrežba in visoke cene. Pri kosilu nas je bilo gotovo 200 lačnih in žejnih. Bila je i tu slučajno, ka-li, običajna od-

iz pristanišč na odprto morje. Angleži so Nemca že ob prvem srečanju bridko potolkli in jim enkrat za vselej pregnali tek po njihovi pomorski silii.

Matilda Serao,

laška pisateljica in novinarka, ki je kot smo že poročali te dni umrla v starosti 71 let.

Zakonska nezvestoba in ledenica

Dnevi so vroči, zato pa so včasih ljubzenske neprilike hladne, da, celo ledene. V Welsu vse mesto govori o izredni smoli, ki jo je imel neki mesarski pomočnik, ki je živel v ljubzenskem razmerju z mlado, brhko ženo priletne mesarja, pri katerem je bil v službi. Mesar se je šele nedavno poročil z lepim dekletom, ki ga je zvalil v petdesetletnikovo hišo varljiv blesk bogastva. A srce si je kmalu poiskalo zadostčenja in ga našlo v zalem pomočniku. Prevaranji soproj pa je brž spoznal, da mu hodi zajec v zelje in je čakal primerne trenutke, da se nad ljubimcem maščuje. Načrt, ki ga je zasnoval, je dokaj originalen. Dal je postaviti v zakonsko spalnico omaro za led, kakor jo navadno imajo mesarji in jo je spodaj napolnil z ledom. Nekaj dni nato je rekel ženi, da pojde po kupčijskih opravkih na deželo. Žena mu je verjela in se na tihem razveselila, vendar pa je njeno veselje trajalo le nekaj ur. Ponoči je mož nenadoma potkal na okno in zahteval, da mu odpre. Prešestnica pa je pravkar imela pri sebi nič hudega slutečega ljubimca. Položaj je bil obupen. Kam z ljubimcem? Urno je odprla omaro za led, ne sluteč, da je v nji led in potisnila vanjo preplašenega fanta. Mesar je mirno stopil v sobo, dejal, da se ne počuti dobro in se brž vlegel v posteljo. Star lisjak pa je dobro vedel, kje tiči njegov tekmeč, zato je zaklenil ledenico in vzel ključ s sabo v posteljo.

Kakšen kes je lomil oba grešnika — prešestnico v zakonski postelji in ljubimca v ledenici — tega nam velika kronika ne pove, lahko pa si mislimo, da sta slabo prespala noč. Prevaranji soproj pa je ohranil vse do pol dneva popolno hladnokrvnost in se delal, kakor da se ne bi bilo nič zgodilo. Šele opoldan je izpustil jetnika na prosto. Le-ta pa je bil že napol zmraznil in padel v nezavest, zato so ga morali naložiti na voz in peljati v bolnico. Tu je čez nekaj dni okrevljal. Vsekakor se je njegova ljubezen temeljito ohladila, brez ledenice, od samega strahu — pa se je ohladilo tudi vroče srce mlade gospodinje, ki se je skesala svojega greha in se pobotala s soprogom.

Zanimivo je, da je mesarski pomočnik že prijavil tožbo zoper svojega mojstra zaradi omejevanja osebne svo-

bode. Pravi, da mož ni imel pravice, zapreti ljubimca svoje žene v ledenico in ga tu držati na ledu. Brez dvoma bo ta proces zelo zanimiv.

Praški šoferji

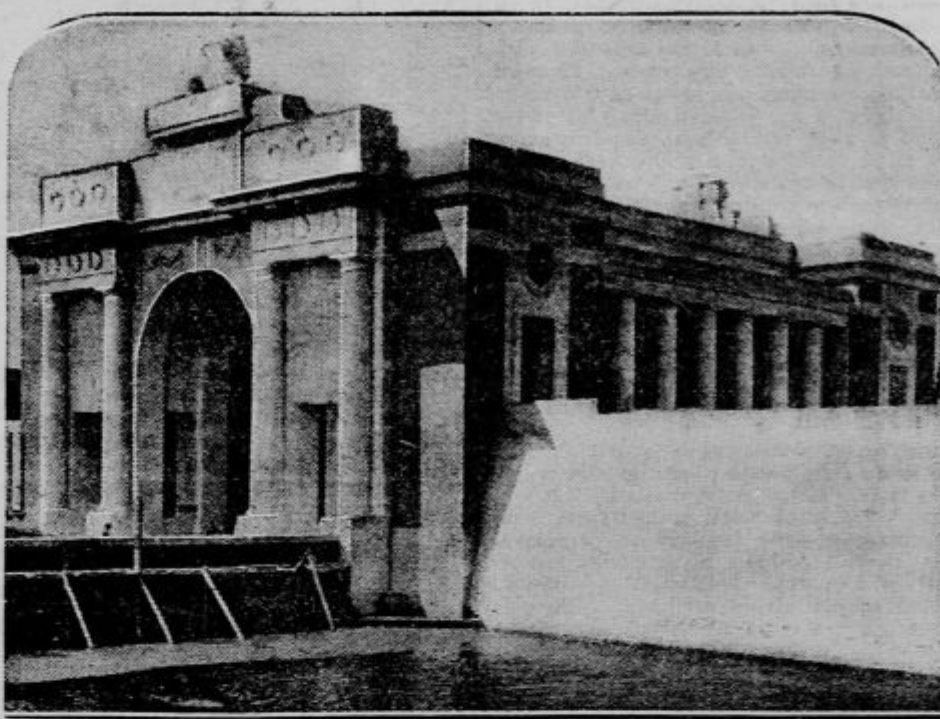
Te dni so se morali vsi praški šoferji predstaviti posebni komisiji, ki je s psihotehničnimi aparati preizkusila njihove duševne in telesne sposobnosti. Komisija je bila nad rezultati zelo razočarana. Ugotovila je, da je 30 odst. praških šoferjev kratkovidnih, 10 odst. vozačev gluhih, 20 odst. pa manjka potrebna inteligenca. Na podlagi tega pregleda je policijska direkcija pripravljena izdelati nov pravilnik, ki bo pripuščal šoferje k vršenju njihovega poklica le pod najrigoroznimi pogoji. Vsak šoferski kandidat se bo moral poleg predpisanega izpita podvreči natančnemu zdravniškemu pregledu in če bo ta zadovoljil, mu bo šele dovoljeno izvrševati poklic, ki spriče sedanjih razmer naravnost ograža življenje potnikov, kateri se zaupajo šoferski večšini.

Roparski umor Mariborčana na Dunaju

V nedeljo popoldne se je zgodil na Dunaju bestialen umor. Iz neke hiše na Schmeltzu so popoldne dva stražnika zaslišala obupno vpitje na pomoč. Glasovi so prihajali iz zaprte trgovine, in stražnika sta hotela vlomiti vrata. Po dolgem naporu se jima je to tudi posrečilo. In tedaj se jima je razgrnil strašen prizor. Na tleh je ležala slaščičarka Ana Matzova, poleg nje pa se je vil v epileptičnih krčih njen mož, medtem ko je čez dvorišče bežal mlad človek, očitno zločinec. Eden izmed stražnikov je skočil za njim. Po romantičnem zasledovanju se mu je posrečilo storilca prijeti.

Na kraj zločina je takoj prihitela kriminalna policija, ki je ugotovila, da je storilec vlomil v blagajno, iz katere je odnesel 5 šilingov in pol. Mož mrtve žrtve se je še vedno valjal po tleh in je pozneje izjavil, da je iz strahu pred strašnim dejanjem dobil napad. Šele pozneje se je zadeva popolnoma pojasnila.

Morilec, 25 letni drogist Jarol Jarosch, doma iz Maribora, je baje prišel k Matzovi, ki mu je bila teta, na poset. Zahteval je od nje denarja, katerega pa ni dobil. Matzova ga je nahrulila, ga zapodila iz hiše ter ga še pošteno oklofotala. To je drogist tako razvnelo, da jo je vrgel na tla in ko se mu je na tleh iz-

Spomenik Angležem v Ypresu (Ypernu)

V nedeljo, 24. julija, so v Ypresu, mestu kjer so se odigrali najhujši boji med Angleži in Nemci, odkrili Belgijci veličasten spomenik 56.000 v svetovni vojni padlim Angležem. Slavnost, ki so ji prisostvovali razen belgijske vlade angleški vojni minister, maršal lord Plumer in britski poslanik mr. George Grahame ter mnogo drugih odličnih osebnosti, je otvoril belgijski kralj Albert I.

svojem elementu; neprestano regljajo enolično melodijo, ki te nehotе uspa. Tujevc na Rabu je ogromno. Poedini nočujejo v parku ali na klopih. Skoraj 1700 jih je, čeprav ima Rab samo 800 prebivalcev. Rab je »pyjamiziran«, zakaj moški in ženske hodijo okrog v pyjamah, pestrobarnih, žoltih, sivih in belih. Kopalni plašči so že bolj izum mode. Pa zakaj bi stasita lepota nosila plašč, če se ji pyjama bolje poda? Za »rezanje« bubfirizur delujejo kar trije »Salon coiffeur pour dames et monsieurs«.

Že tri dni traja sedaj rabski »velesajam«, to je oni vsakoletni sejem sv. Jakuba. Od pete ure zjutraj do dvajsete ponoči udara veliki boben, spremljaje klavni antilidurvalni »verkel« pred vrtiljakom. Kar trije so tam. Polno stojnic za razno robo: piskre, lonce, manufakturo, »špice« in vrli Bosnjaki so okupirali kar štiri »štante«, kjer prodajajo svojo »sitno« robo. Precej »draguljarjev« je tudi tukaj, prodajajo one znane srebrne obore, ustnike, zapestnice itd. Tudi »ruleta« ne fall. So to podjetni čifuti, ki imajo na mali mizi razstavljeni vsakovrstno vabečo in mamečo robo, a la budike, »zlate« ure, nože itd. Sredi te robe je ruleta v podobi devetih miniaturnih kegljev. Okoli kegljev so zaznamovane številke in imena mest: Pariz, Beograd itd. Staviš 2 dinarja. »Krupije« podre keglje in sedaj še-le opaziš, da so to prav za

vila jo je z vso silo treščil v zid ter jo naposled zadavil s ponjavo, katero je potegnil s postelje.

Morilec je pri zaslišanju priznal, da je imel namen priti do denarja in da je sklenil oropati svojo teto. K zločinu pa ga je nagovoril njegov stric Gottfried Matz, ki mu je obljubil 100 šilingov nagrade, če kakorkoli usmrti ali ubije njegovo ženo, ki mu je bila v napotje. Tako se je tudi zgodilo, samo s to razliko, da zločinec po umoru ni izvršil ropa, temveč se je moral zadovoljiti s prostim pobegom, da se reši zapore.

Jarosch je pred tremi leti dezertiral iz Maribora, kjer žive njegovi starši, in se je zatekel na Dunaj. Tu si je našel dela v neki drogeriji in je bil nekaj časa zaposlen tudi v neki točilnici. Poneveril pa je 1400 šilingov, nakar so ga odpustili. Oče in mati, ki sta sicer živela v siromašnih razmerah, sta ga podpirala. Sin pa ni bil nič kaj pridna, zanimal se je samo za ples in za nogometne igre.

Klovnova ljubav

V nekem severoameriškem mestu se je zadnjič odigrala pretresljiva drama. Lucija Parondi, hči uglednega laškega trgovca, se je seznanila z elegantnim gospodom, ki se ji je predstavil za inženjerja. Mladi par se je pozneje še večkrat sestal in kmalu sta se drug v drugega zaljubila. Lucija Parondi je svojim staršem zatajila novo poznanje in se je z ljubimcem shajala skrivaj.

Ali prišlo je drugače. Neka Lucijina prijateljica, ki je z začudenjem opazovala skrivne sestanke, je v ljubimcu prepoznala klovna potujočega cirkusa, ki se je že dlje časa mudil v mestu. Svoje odkritje je sporočila Luciji, v veri, da se bo prijateljica odrekla možu, ki je ni vreden. Ali Lucija ji ni hotela verjeti in se je še nadalje shajala s svojim ljubimcem.

Nenadoma pa so jo začeli mučiti dvomi. Nekega večera se je odločila, da pride stvari do dna. Ogrnila si je gost pajčolan in odšla v cirkus k predstavi. Nepotrpežljivo in brez zanimanja je opazovala dresirane živali, akrobate in ekvilibriste, dokler se ni naposled približal intermezzo s klovni. Kričeče pobarvan pajac je najavil grohotajočemu se občinstvu nastop svojega sluge, ki da je tako glup, da bi za svojo glupost gotovo dobil na vsaki razstavi prvo nagrado. Zazvonilo je in v areni se je pojavil napovedani klov. Lucija Parondi je takoj spoznala v njem svojega ljubimca. Srepa je strmela vanj in ni mogla verjeti, da je mogoče. Publika se je smejala, na nesrečnega klovna pa so padale zausnice, brce, udarci...

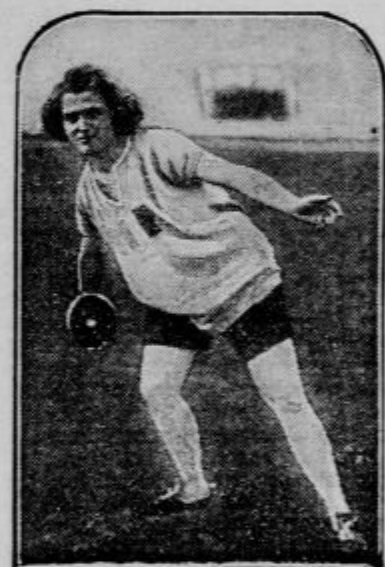
Tega prizora deklica ni mogla prebiti. Drugo jutro so jo našli mrtvo, s

strupom si je končala svoje mlado življenje. Pred smrtjo pa je svojemu dragemu poslala to-le pismo:

»Zapuščam te ne iz prezira, zakaj pravi in iskreni ljubavi je ta občutek tui. Toda neznoza mi je misel na tvoje vsakodnevno poniževanje pred občinstvom, ki te ni vredno.«

Paolo Contambella, tako je bilo klovno rodniško ime, ni mogel preživeti smrti svoje ljubice. Po prejemu njenega poslovnega pisma je vzel revolver in si s strelom v srce uničil svoje bedno življenje.

Tragedija nesrečnih ljubimcev je vzbudila med prebivalstvom splošno sočutje. Pogreba so se udeležile velike množice ljudstva. Pokopali so ju v skupnem grobu.

Mlle Vellu,

francoska atletinja, je na damskem atletskem tekmovanju v Roubaixu odnesla tri prva mesta (tek na 80 in 200 m in met diska) ter postavila dva nova francoska rekorda: v metu diska in v teku na 80 m.

Milijarder Rockefeller hoče doseči 100 let

Ameriški milijarder John Rockefeller je nedavno praznoval svoj 89. rojstni dan. Intimna slavnost se je vršila v najožjem krogu, kjer so na čast poglavarju rodbine igrali golf, katerega Rockefeller posebno ljubi in ceni.

Rockefeller je kljub svoji 89 letosti čil in svež mož in na njem je prav malo potoz starca. Kljub svoji visoki starosti se milijarder stalno zanima za svoje denarne zadeve, udeležuje se vseh posvetov o kupčijah in tudi sam določa štipendije za razne ustanove. Rockefeller je izjavil, da želi vsekako ukačati 100 let in da se dotlej ne bo izneveril golfu, kateremu se ima ne baš v poslednji vrsti zahvaliti, da je tako elastičen in prožen pri svojih sedanjih letih.

Ženitev z romantičnimi peripetijami

V Budimpešti pišejo vsi listi o romantični ženitvi 21 letnega milijarderjevega sina Štefana Szemereja, sinu znamenitega sportnika Nikolaja Szemereja, ki je podedoval po svojem stricu 500 milijard kron in jih po smrti zapustil svojemu 21 letnemu sinu.

Štefan Szemere se je seznanil z 22-letno Ireno Halmos, hčerjo nekega posestnika na Slovaškem. Njegova mati je delala z vsemi silami na tem, da se poroka prepreči. Skušala je svojega sina pregovoriti in ga odtužiti nevesti, ki je bila eno leto starejša od njega. Ko je videla, da ne gre z lepa, je napela druge strune in je skušala spraviti Štefana pod skrbništvo. Sodišče je njeni zahtevi ugodilo v toliko, da je poklicalo psihijatra prof. dr. Hajosa, ki je mladenčica preiskal in izjavil, da je Štefan pri čisti pameti ter popolnoma odgovoren za svoja dejanja. Szemere, ki je bil namenjen poročiti se s svojo nevesto šele čez tri tedne, je takoj nato obvestil duhovnika, šel v cerkev in se dal zvezati. Izpred oltarja je sedel v avtomobil ter nastopil s svojo ženo svatbeno potovanje na veliko jezo svoje matere in drugih sorodnikov.

× Razdor med Levinom in Drouhinom. Pariški »Matin« poroča, da je prišlo med Levinom in Drouhinom do popolnega razpore. Levine je zahteval od Drouhina, da doleti z njim iz Pariza v Nottingham. Francoski letalec pa je izjavil, da s tem pletom ne soglašja in da je pripravljen leteti samo v Ameriko. Zvedel je bil namreč, da se Levine pogaja z nekaterimi angleškimi letalci za polet iz Londona v New York. Angleške družbe so Levinu ponudile visoke provizije in žid se je res dal pregovoriti in je pustil Francoza na cedilu.

× Zračna črta Salzburg-Celovec. V nedeljo so v Avstriji otvorili zračno progo Salzburg-Celovec. Promet oskrbuje letalo Hahn, ki razpolaga s tromotornim strojem Junkersovega tipa. Letalo se je dvignilo v Salzburg ob 9.30 ter je dospelo na cilj ob 11. uri dopoldne.

× Vezuv se je pomiril. Opazovalnica na Vezuvalu sporoča, da je delovanje vulkana v zadnjih 24 urah zopet oslabele. Lava je privrela na dan v toliki množini, da je pol žrela zamašenega. Na visku erupcije je vulkan deloval s tako silo, da je metal 150 m visoko. Verjetno je, da je izbruh s tem končan in da je ognjenik začel zopet normalno delovati.

× Prva zračna gostilna. Koncem julija so uvedli na zračni progi Pariz-London nov tip letal, ki se razlikuje od drugih aeroplanov po tem, da ima tudi jedilnico. S tem aeroplanom se vozi stalno tudi en kuhar in en natkar, ki skrbita za postrežbo 10 gostov; po večini Angležev, ki se vračajo po zračni poti iz Pariza v London.

»Ča je čarna Nica kontra Rabu gradu«
Rab, 26. julija 1927.

Iz novosti državne licejske knjižnice v Ljubljani

(Priobčuje dr. Joža Glonar)

- Aleksander Br.:** Das jugoslawische Bankwesen. Zagreb 1926. (48.562.)
- Ayres M.:** Tittelbühnen. Nürnberg 1847. (44.233.)
- Battisti C.:** Le dentali explosive intervencionalie nei dialetti italiani. Halle 1912. (43.462) — Bh. 28.)
- Bencke, Fr. B.:** Grundlinien des natürlichen Systems der praktischen Philosophie. Berlin 1837. (44.229.)
- Catalogus librorum, incunabulorum, codicum, chartarum, quae olim ad bibliothecam. P. J. Saffarj putinebant. Vindobonae 1862. (44.209.)**
- Dühring E.:** Natürliche Dialektik. Neue logische Grundlegungen der Wissenschaft und Philosophie. Berlin 1865. (44.224.)
- Eder J. M.:** Rezepte und Tabellen für Photographie und Reproduktionstechnik. Halle a. S. 1917. (44.244.)
- Eyferth M.:** Über die Zeit. Philosophische Untersuchung. Berlin 1871. (44.221.)
- Fleury H. J.:** Wales and her People. Wrexham, 1926. (44.104 — 2.)
- Fürstbauer Th.:** CMM 1887—92. CMM 1892. (43.581.)
- Gaza Th.:** De origine Turcarum. Venetis 1733. (III 43.301.)
- Glusac V.:** Josip Csepanski. Tysan 1926. (43.717.)
- Horn P.:** Geschichte der türkischen Moderne. Leipzig 1908. (48.561.)
- Hübner O.:** Geographisch-statistische Tabellen aller Länder der Erde. Frankfurt a. M. 1918. (44.287.)
- James W.:** Der Pragmatismus. Leipzig 1908. (43.610—1.)
- Juret C.:** Glossaire du Patois de Pierre-court. Halle 1913. (43.462—Bh. 51.)
- Kernsawer H.:** Kavallerieverwendung, Aufklärung und Armeeführung bei der Hauptarmee in den entscheidenden Tagen vor Leipzig. Wien 1904. (II 43.845.)
- Klammann R.:** Systematisches Verzeichnis der Abh., welche in den Schulschriften erschienen sind. Leipzig 1889— (II 43.861.)
- Komel pl. Sotobran A.:** Kratak pouk o zemljiški slovenskim voljakom v uporabo. Celovec 1883. (41.224.)
- Leclair A. v.:** Der Realismus der modernen Naturwissenschaft im Lichte der von Berkeley und Kant angehaltenen Erkenntnis-kritik. Prag 1879. (44.157.)
- Lüdersdorff H.:** Die Maschinen des Weltkrieges. Berlin 1917. (42.644.)
- Maurizio H. v.:** Index zum Reichsgesetzblatt 1848—1908. Wien. (43.493.)
- Memorandum de l'association patriotique et humanitaire Freres Serbes sur la situation des Serbes en Macédoine et en Vieille Serbie. Belgrade 1907. (44.234.)**
- Minapik Fr.:** Svetnik Kozma in Damijan v ljubljanski škofiji. Samobor 1924. (II 43.994.)
- Novák A.:** Das tschechische Buch. Prag 1926. (44.241.)
- Paradopoulos Chr.:** Символы других вселенских соборов. Историческая и критическая студия. В Цр. Карловска 1925. (43.019.)
- Petravić A.:** Studije i portreti. Zagreb 1905— (43.734.)
- Pihler L.:** Historijat varazinskih učiteljskog društva. U Varazdinu 1925. (44.062.)
- Pister E.:** Die Volkswirtschaft Österreich-Ungarns und die Verständigung mit Deutschland. Berlin 1915. (II 44.010.)
- Pohlady do našl lidové výchovy. V Praze 1926. (44.165.)**
- Privreda. Naša narodna, и национални архив. U Sarajevu 1927. (44.066.)**
- Ranković S. P.:** Из дневника једног тогбурге. Георград 1914. (43.592.)
- Riehl W.:** A Cry of Distress of the German Minority in the Slovene Land. S. I. t. a. (1925.) (44.105.)
- Ruskin I.:** Was wir lieben und pflegen müssen. Strassburg 1900. (43.425.)
- Schimmer K. E.:** Alt- und Neu-Wien. Wien 1904. (II 43.976.)
- Schönholz Fr. A. v.:** Traditionen zur Charakteristik Österreichs unter Franz I. München 1914. (43.646—3.)
- Selak Fr.:** Zur Reform des Gymnasiums als einer Universalschule. Agram 1879. (44.174.)
- Seton-Watson R. W.:** Capajeno. Студия о устрою света ского рата. Загреб 1926. (43.568.)
- Sidgwick H.:** Die Methoden der Ethik. Leipzig 1908. (43.610 — 16-17.)
- Stannaz Fr.:** Karl Lueger. Zehn Jahre Bürgermeister. Wien. 1907. (43.663.)
- Stimmen aus Innerösterreich. Hg. v. A. Einspieler. Klagenfurt 1861— (43.669.)**
- Szemeré N.:** Die Erziehung der Jugend. Budapest 1902. (44.090.)
- Tomie Sv.:** Macedonia and the Macedonians Rome 1918. (44.178.)
- Trinke Iv.:** V spomin nove maše Natalija Monkarja. Udine 1903. (43.762.)
- Vlajie V.:** Unterang des bosnischen Königreiches. Sarajevo 1926. (43.640.)
- Wagner H.:** Österreichische Kleinstadt-typen. Wien 1914. (43.672.)
- Wendel H.:** Aus und über Südslawien. Berlin 1920. (44.213.)
- West R.:** Die romanische Periode. München 1921. (43.916.)
- Zeitschrift für romanische Philologie. Hg. v. G. Gröber, Halle, 1877— (43.462.)**
- Zeopel H.:** Grundriss zu Vorlesungen über Rechtsphilosophie (Naturrecht). Berlin 1878. (44.175.)

Sport

Dve kolesarski prireditvi

«Zvezdna dirka» v Celje

Kotlarski Savez kraljevine SHS, Pododbor Ljubljana mesto je priredil v nedeljo vsakoletno propagandno «Zvezdno dirko» v Celje. Dirko so se udeležili Motokoturski klub, Sokol, Gradjanski in Oras iz Zatreba, Klub celjskih kolesarjev, dalje Disk (Domžale), Sora (St. Vid) in Primorje ter Ilija iz Ljubljane. V sportnem kakor tudi v propagandnem oziru je dosegla ta dirka najlepši uspeh. Zagrebčani so prevzeli progo Zagreb-Celje 100 km v času 3 ure 11 minut, kar odgovarja povprečni brzini 31,4 km na uro, progo Ljubljana-Celje je prevzel Kosmatin v 2 urah 19 min., povprečno torej na uro km 32,1. Podrobni rezultati so sledeči:

Na progi Zagreb-Celje (100 km): 1. Banek (Moto Koturski) 3:11:00,2. 2. Sturman (Sokol) 3:11:00,4. 3. Vranarinič (Sokol) 3:11:00,6. 4. Koržinek (Sokol) 3:13:57, 5. Kranjc (Oras) 3:13:57,4. 6. Truban (Oras) 3:13:57,6. 7. Šišak (Gradjanski) 3:13:58, 8. Pavlič (Gradjanski) 3:21:40, 9. Beneka (Motokoturski) 3:29, 10. Dujmovič (Gradjanski) 3:36, 11. Šotarko (Sokol) 3:38, 12. Šoviš (Motokoturski) 3:41.

Klub celjskih kolesarjev na 50 km: 1. Zupančič 1:38:36,4. 2. Takačev 1:38:36,6. 3. Šumer 1:38:36,8. 4. Grubar 1:43.

Pododbor Ljubljana mesto na progi Ljubljana-Celje (75 km): 1. Kosmatin (ASK Primorje) 2:19:24,2. 2. Kosmina (Primorje) 2:19:24,4. 3. Pele kol klub Ilija 2:19:24,6. 4. Pestotnik (Ilija) 2:19:24,8. 5. Valant (Ilija) 2:19:25, 6. Persin (Ilija) 2:19:25,2. 7. Nagode (Primorje) 2:19:25,4. 8. Zanoskar (Primorje) 2:22:06, 9. Goltes (Ilija) 2:22:28. Dirke so potekle brez nezgode. Po dirki se je razvila zelo lepa povorka po mestu z železniško godbo na čelu. Pod predsedstvom saveznega predsednika se je vršila nato v hotelu «Balkan» konferenca klubov včlanjenih v Savezu. Ob 16. se je razvila ravno tam zelo animirana sportska zabava. Da je prireditelj takšno vzorno potekla, gre v prvi vrsti pohvala poštovanemu klubu celjskih kolesarjev pod vodstvom agilenega predsednika g. A. Šumra. Po sklepu konferenca naj bi se «Zvezdna dirka» v Celje vršila vsako leto. Vreme je bilo najugodnejše; žal pa je prah po cestah zelo oviral dirkače.

Prireditve v Mariboru

Zveza kolesarskih društev za mariborsko oblast je skupno z Alpenländischer Radfahrer-Bundom v Gradcu priredila v nedeljo mednarodno kolesarsko dirko na progi Maribor-Graz-Maribor ozir. Graz-Maribor-Graz. Dirke so se udeležili skoraj vsi klubi mariborske oblasti, kakor tudi graške zveze.

Ob 6. napovedani start dirkačev se je začel do 6.12. Točno ob 6.12 je izmed 31 prijavljenih vozačev startalo 28. V Gradcu na obratno točko je kot prvi dospel ob 8:27:52 Joško Ramšak (SK Ptuj), takoj za njim Peruša Kramaršič ob 8:27:53. V grupi so še bili Jurij, Vesjenjak, Kert, Naberger, Nekrep, Pok. Sledilo jim je v kratkem času še 15 vozačev, tako da je pasiralo obratno točko v Gradcu 24 vozačev. Po 10 minutah odmora so se vračali kolesarji v istem redu, kakor so dospeli na obratno točko. Vozač Joško Ramšak (SK Ptuj), ki je vodil prvo skupino je moral valed defekta izstopiti od nadaljne vožnje. V Maribor je privozil kot prvi Janko Vesjenjak (Del. kol. dr.), ki je prevozil 122 km dolgo progo v 4:28:20, drugi mu je sledil Maks Kert (Del. kol. dr.) v času 4:28:25, tretji Franjo Kramaršič (Perun) v 4:28:30.

Ob 7. so startali v Gradcu avstrijski kolesarji. V Maribor so dospeli prvi ob 9:03 uri. Po 10 minutah so zopet odpeljali v Gradec. Kot prvi je prispel v Gradec Tratner v času 4:05:03. Obratno točko v Mariboru je prevozil 23 dirkačev. Teje sta se poškodovala dva avstrijska vozača. Oba sta nadaljevala pot z vlakom. V Mariboru je vladalo za tekmo veliko zanimanje.

Avtomobilska dirka na Ljubelj

Avtomobilska in motociklistična dirka na Ljubelj dne 14. avgusta t. l. obeta biti ena najinteresantnejših v naši državi. Po sebo inozemci so pokazali veliko zanimanje za njo ter se med raznimi drugimi prijavljenimi nahajata tudi dva avtomobila Mercedes-kompresorji s 24 in 26 konjskimi silami, grofa Berghetta iz Weinheima v Nemčiji, dalje Bugattisupersport princa Leiningena iz Amorbacha (Nemčija). Polg teh pa se je med domačimi dirkači prijavil tudi g. Willy Strehler na Ansaldo in g. K. Cerri na A. D. Sport. G. Strehler je, kakor znan, dobil pri dirki na Plješćevici zlato čisto garatno dozo Nj. Vel. kraljice Marije. G. Cerri Karl pa je pred kratkim zmagal v ocenjalni vožnji Stajerskega in Koroskega Avtomobilskega kluba na progi Graec-Beljak, kjer je dobil najboljšo oceno in dosegel tudi najkrajši čas. Tudi inozemski motociklisti bodo na tej dirki častno zastopani. Stajerski Motor-Sport-Club v Gradcu je poslal na to dirko svoja najboljša vozača g. Strohmayera in Johanna Wallnerja na BSA-motociklih. Češka Fahrard und Maschinen-Fabrik A. G. «Bohemia» pa pošlje svojega znanega vozača Bohumila Matcha na Premier-supersport 731 cm. Prijavili pa so se tudi po večini vsi domači dirkači, tako da so zastopane skoraj vse znane motociklistične znamke n. pr. Harley-Davidson, BSA, Indian-Altona, «D», Premier, AJS, BMW, Ariel, Rudge-Whitworth, Douglas itd.

Boj bo torej hud in težak; zato pripomočimo našim vozačem, da se temeljito pripravijo na dirko. V nedeljo dne 7. avgusta t. l. se bo vršil prvi oficijelni trening med 9. in 12. dopoldne in 14. in 19. popoldne. Zeleti bi bilo, da se vsi vozači tega treninga udeležijo, posebno še radi tega, ker se bo pri popoldanskem treningu vršila poskusna kontrola po funkcijoniranjih in sportni komisiji Avtomobilskega kluba, Sekcije Ljubljana.

Nadalnje prijave se so sprejemajo še do 9. avgusta t. l. do 6. ure zvečer v tajništvo Avtokluba Sekcije Ljubljana.

Štuzbeno iz LNP. Seja posl. odbora danes v sredo ob 20.30 v posebni sobi kavarnes Evropa. — Tajnik II.

Iz LLAP. (Štuzbeno). Čitajo se s pravom takojšnjega nastopa za SK Ptuj: Edmund Lendl, Janko Jurkovič, Franc Junger, Franc Urschitz, Franc Stix, Ivan Pavšič, Leopold Wallner, Erich Schmitz, Zdenko Gorup, Ignac Žagar; za SD Rapid: Erwald Wrenschur, Herman Zverlin, Alojz Perk, Erich Šehar, Karl Baumgartner. — Razpis lah-

koatskega tekmovalca dam za prvenstvo LLAP dne 7. VIII., se dopolni v toliko, da se tekmovalci vrši na igrišču Ilija, in si čer dopoldne in popoldne. Pričetek ob 9.30 oziroma ob 15. Dopoldanski program: 1. 60 m predteki, 2. kroga 4 kg, 3. 60 m predteki, 4. skok v dalj, 5. 200 m predteki, 6. 100 m predteki; popoldne: 1. 200 m finale, 2. disk 1 kg, 3. 60 m finale, 4. skok v vis, 5. 100 m finale, 6. met kopja 600 g, 7. 4 × 60 m. — Tajnik II.

Iz JHSa. (Štuzbeno). Seja upravnega odbora se vrši mesto jutri, šele v petek ob 21. v damskem salonu kavarnes Emona, na kar se opozarjajo vsi gg. odborniki. — Tajnik

SK Slavija vjudno vabi članstvo na izredni občni zbor, ki se vrši danes 3. t. m. točno ob 20. v gostilni Štor v Vodmatu. Z ozirom na kratko odmorjeni čas, se prosijo točno in polnoštevilne udeležbe.

SK Ilija, nogometna sekcija. Danes 3. t. m. trening-tekma s SK Svoboda ob 18.

uri. Juniorsko moštvo mora priti točno in kompletno na trening. Training I. moštva v tem tednu odpade. — Načelnik.

SK Jadrans. Danes ob 19.30 sestanek vseh moštev v Koleziji. Vsa mora priti vsi vse klubske stvari s seboj. V četrtrek ob 18. trening tekma na Iliji. — Tajnik.

SK Svoboda. Danes ob 18.15 trening-tekma s SK Ilija na igrišču Ilija. Igralci: Starčnik, Baggia, Novak, Potrat, Gaberšek, Boncelj, Škapin, Kovač, Seme, Josenko, Breznik, Hriš I. in II. Zajec, Kavčič.

SK Ilija (ženska sekcija). Danes ob 19. se vrši na igrišču strogo obvezen sestanek vseh članic. Na sestanku bo določen nov vrstni red treningov prve in druge skupine. Izredne važnosti je sestanek tudi za one, ki so se udeležile turneje. Na sestanku je prinesli vsi opremo, ki jo imajo članice doma. Prosim točno. Načelnik.

SK Sloven (nogometna sekcija). V četrtrek, 4. t. m. se vrši na igrišču Primorja, točno ob 18.30 min. trening-tekma proti moštvi Primorja, ki je ob enem potkusna tekma za postavbo I. moštva ob petnajst letnici. Na ta trening morajo brezpogojno

priti sledeči igralci: Skofic, Globelink, Bögel, Tratnik, Flack, Skalar, Marchiotti I. in II., Volkar, Hirsman, Lumber, Novljan, Vrtačnik, Bucik, Gregorič, Strehovec, Rakuš, Kastelic, Burger in Koschel. Navedeni morajo biti v klubovi garderobi ob Linhar-tovi ulici najmanj pol ure pred pričetkom treninga. — Načelnik.

SK Sloven (upravni odbor). V petek 5. t. m. točno ob 20.30 v restavraciji hotelu Lloyd se vrši članski sestanek vseh moštev nogometne sekcije. Sestanka se morajo brezpogojno udeležiti vsi aktivni člani, zlasti pa oni, ki so določeni za trening. Namen sestanka je proslava petnajstletnice. Kdor se sestanka ne udeleži, ga odbor pri proslavi 15letnice ne bo mogel upoštevati. Po sestanku so vsi odobrova seja. Prosim polnoštevilne udeležbe. — Predsednik.

Kako se naučim fotografirati

je ravnokar izšla v drugi popravljeni izdaji. — Dobi se v vsaki knjižarni, Cena Din 10—

Naročila in vse dopise, ličote se malih oglasov, je podal na Oglasi od delek «Jutra» Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v porredovalne in socialne namene občinstva: uraka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5—. Pristopnina za sifro Din 3—

Ure pristojbine je uparila ličoben s naročilom, v cer se oglasi za priobajo. Čekovni račun pošla hranilnica Ljubljana, št. 1882

Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: uraka beseda Din 10—. Najmanjši znesek Din 10—. Pristopnina za sifro Din 5—

Obiri

Rezervni častniki!

Uniforme in vse voljake potrebne dobiti pri Simonu Klimek, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6. 22635

Motorna vozila

«Ford» avto

tipa 1925 poceni napredaj. Poizve so v garali «Ljubez», Miklošičeva cesta. 22640

Tovorni avto

na eno tono, še dobro ohranjen, za trgovino, kupi Josip Žumer, hotel v Celju 22678

Službe dobi

Knjigovodnjo

obemem korespondenčni, z znanjem arhiviranja, nemške in italijanske, sprejemljiva trdica. — Prednost imajo samo pridne in zanesljive. Našlov pove ogli. oddetek «Jutra». 22478

Odvetniškega uradnika ali uradnico

s prakso, znanjem stroje-pisja in event. stenografije, sprejme dr. Nikola Špinter, odvetnik v Marški Soboti. 22483

Poštno pomočnik

vešč poštne in brošavne službe, sprejemljiva tako. — Pomožbe na oglaš. oddetek «Jutra» pod sifro «I. 225».

Knjigovodnjo (injo)

sprejemaj za ureditv knjig Našlov v oglašnem oddetku «Jutra». 22502

Prodajalko

kavcije zmnožno, sprejemaj za trgovino z mešanim blagom na delu. Našlov pove oglašni oddetek «Jutra». 22503

Oženjen par

brez otrok, sprejemaj na knjižni. Našlov v oglašnem oddetku «Jutra». 22504

Več sekačev

za sekajo mehkga lesa sprejemaj. Plača po dogovoru. Drago Kobi, Maribor, Cankarjeva ulica 1. 22413

Trgovsko vajeniko

zdravo in pošteno sprejemaj za trgovino z mešanim blagom v Ljubljani. Našlov pove oglašni oddetek «Jutra». 22505

Trgovskega potnika in 2 trg. pomočnika

sprejemaj za 1. pomočnika in kolonijalna veletrgovnja. Pomožbe na oglaš. oddetek «Jutra» pod «Veletrgovnja» 22534

Brivskega pomočnika

mladega, ali vajenega v enoletno gledališko prakso sprejme s 15. septembrom E. Navinek. Ljubljana. 22585

Učenko

pošteno in pridno sprejemaj takoj v galanterijsko trgovino. Našlov pove oglašni oddetek «Jutra». 22562

Igralca na klavir

za Jastržan 188m s takojšnjim nastopom za mesece avgust za Bled. Pomožbe na oglašni oddetek «Jutra» pod sifro «Bled». 22540

Učenko

sprejemaj v trgovino s papirjem in kolonijalni potrebščinami na Poljanski cesti št. 12. 22554

Vajenca

iz boljše hiše, z najmanj 3 razredi trg. šole sprejme trdica Julio Melin, d. d., Vodnikov trg 5. 22557

Pletiljo

dobro izurjeno v strojem pletenju sprejemaj takoj. Našlov v oglašnem oddetku «Jutra». 22551

Učenca

iz dobre teletniške družine, z dobrih splošnih sprejemljiva manufakturna veletrgovina na Gorenjskem. — Pomožbe na oglaš. oddetek «Jutra» pod sifro «Učenec teletniški». 22574

Zaslужek

Potnik

provisen in dobro vpeljan v Dalmaciji, Gori, Primorju in Sandlaku, lise zastopstvo proti proviziji v manufakturni ali tej podobni stroki. Cenj. pomožbe na poštini predal 199, Sotak 22597

Konfekcijsko delo

kakršni koli sprejemljiva osebna na dom. Našlov v oglašnem oddetku «Jutra». 22555

Službe išče

Skladiščnik

mlajša moč z dobrimi pričetki, lise kakršni koli primerno službo. Gre tudi na delo. Pomožbe na oglašni oddetek «Jutra» pod sifro «Poštenost 22». 22559

Šofer-mehanik

z večletno prakso, trezen in zanesljiv, želi službo. Cenj. pomožbe na oglaš. oddetek «Jutra» pod sifro «Siguren 75». 22545

Šofer

ispravljen, trezen in zanesljiv, lise službo. Nastopljiva tako. Cenj. pomožbe na oglašni oddetek «Jutra» pod sifro «Siguren 75». 22475

Vrtnar

vešč vseh panog vrtnarstva želi službo, najraje pri večjem podjetju. Pomožbe na oglašni oddetek «Jutra» pod sifro «Vrtnar». 22546

Knjigovodnjo

mlajša, samostojna, z večletno bankno in trgovsko prakso, zmnožno slovenske, nemške in hrvaške korespondence, lise menjašitje sedanje mesto. Cenj. pomožbe na oglašni oddetek «Jutra» pod sifro «Agilna 25». 22544

Perfektna kuharica

lise službo za takoj ali 15. avgustom. Našlov pove oglašni oddetek «Jutra». 22587

Kuharico

ki zna samostojno fino kuhati, nekoliko hrati in opravljati vsa hišna dela, lise e boljše družina dveh oseb na delu. Mesečna delazmožna naj pošlje pismo-pomožbe na oglašni oddetek «Jutra». 22542

Ključavničar

dobro izvešan v izdelovanju tehnic, želi službo. — Dopise na oglašni oddetek «Jutra» pod «Tehnice». 22547

Pouk

Učitelja slovensčino

lise inozemcem. Našlov v oglašnem oddetku «Jutra». 22538

Prodajam

Šivalni stroj

znaneke Afrum, bilo lakirano kredočno, gramofon s 30 pločkami, železno peš in moško kolo prodam. Poizve se v Švabčevci ulici št. 7 vsak dan od 11.—12. ure pri Ogri. 22569

Kolesarji!

Znanka: oneni: Oddetke si naloga dvoletno najprej tega tipa Tribuna. Bekord, Champion, Styria, Biankini, Favor, Perla. Diamant se od 1500 Din naprej. — Pnevmatika Michelin, Dunlop itd. Ceniki francoz. Prodaja za obroke. — Tribuna F. B. L. tovarna dvoletno iz otroških voščkov, Ljubljana. 22561

Motorno kolo

«Cindol», bolj lahka, poceni prodam. — Na ogled pri blivarju gostilne «Novi Svet» v Ljubljani. 22484

Srečke

II. razreda dobiti se pri L. Fervalek, Zidovska ulica. 22509

Sedežna banja

(visoka) s počilo, par podob (oljnat tisk) napredaj na Poljanski cesti št. 22572

J. O. Curwood:

Preganjanja žena

Roman.

XII.

Uro pozneje, ko je Mac Donald obljubil, da bo spremljal Jano in Aldousa na njuni poti h grobu v Saw Tooth Range, sta moža nadaljevala pogovor o zapletljajih, v katere sta bila prišla tako nenadejano — obenem pa sta si nad ognjem pripravljala slanino in kavo za večerjo. Ustanovila sta za svoje ukrepe enoten načrt, z eno samo izjemo. Aldousov namen je bil, da se vrne v mesto; dokazoval je, da ravna po preizkušenem vojskovodskem načelu, ako se odkrito in brez strahu pokaže ljudem. Mac Donald pa je bil poln strahov in mu je oporekal.

»Bolje bi bilo, da mirno ležete in spite do jutra,« mu je priporočil. »Dajte, Johnny, poslušajte me. Tisto, kar sem izkupil v pleče, mi pravi, da bo bolje tako!«

Vzlic zlim slutnjam starega lovca se je Aldous odpravil. Ura je utegnila biti deset, ko je krenil nazaj proti Tête Jaune; Donald ga je spremljal do gozdnega amfiteatra, ki ga je oblivala mesečina. Tam sta se razstala in Aldous je šel svojo pot.

Sodil je, da Jana in Blackton s svojo ženo ne bodo pričakovali, da bi se po razgovoru z Mac Donaldom vrnil v bungalow. Izkušnja, da bi se okoristil z Blacktonovim gostoljubjem, je bila sicer velika, zlasti še, ker ga je vlekel nazaj v Janino družbo. Z druge strani pa je bil uverjen, da mu ta prva noč v Tête Jaune ponuja važne možnosti. Detektivski nagon se je dramil v njem in njegov pustolovski duh se je pripravljala dejanja. Pred vsem je hotel imeti dokaz o tem, kar mu je bil povedal Mac Donald. Prav nič ni domislil, da so poizkusili zavratno umoriti starega gorca. Toda — ali je bil izdajalec res mešanec Joe De Bar? Ali se je res prodal Culver Rannu, tako da je imel Rann ključ do nameravane tajne odprave na sever? Izprva ga ni baš mikalo, da bi srečal Culver Ranna. Uverjen je bil, da bi se pri takem srečanju lopov ustavil z njim in kramljal o čemerkoli, prav kakor da ni ne videl ne slišal ničesar, kar bi moglo vzbuditi njegovo sumnjo. Najbolj si je prizadeval, da bi našel De Bara, za njim pa Quada — na samem.

Nočni karneval je bil že na vrhuncu, ko je Aldous iznova zavil po dolgi, razsvetljeni ulici. Ura med deseto in enajsto je bila najbolj hrupni čas noči. Zlasti restavracije in juharne so bile takrat pre-

napolnjene. Počasi je stopal po ulici, dokler ni prišel do skupine ljudi, ki so se prerivali okoli jahalk na medvedu. Prostorni plesni šotor, ki je stal nedaleč od ondod, je bil zdaj izneveril jahalki večino občudovalcev in Aldous je brez težave prodrl v notranji krog. Najprej se je ozrl po mešanju. Videč, da ga ni, si je ogledal žensko, ki je stala jedva nekaj korakov od njega. Njeni svetli črni kodri so bili na pol razpušeni in nočna razigranost je dajala njenemu naličenemu obrazu in ustnicam še bolj živo barvo. Njena postava v svileni obleki je bila sloka in prožna; roke in ramena so bila tako bela, da se je čudil; in ko se je obrnila in je uzrla Aldousa, sta vzplapolala v njenih temnih očeh dva vražja, zapeljiva plamena...

Za trenutek se je zazrl v njen obraz. Če bi ne bil bistro gledal, ne bi bil mogel zasačiti nagle izpremembe, ki je nastala v vabeči igri njenih oči. Trajalo je samo trenutek, ne delj. Opazil je, kako ji je dihal nenadoma zastal; videl je nagli stisk njenih ustnic in prestregel plašni, prežeči pogled zrenic, iz katerih je za hipec izginila vsa topost in izzivalnost deklin njene vrste. Nato je šla mimo njega, spet z nasmeškom na obrazu, pokimala, nalašč razgrnila z roko in ramenom svoje lepe kodre ter položila svoje prožno telo medvedu na široki hrbet. Bila je zala in še vsiljiva po vrhu in njena lepota je — kakor vsako noč — naglo polnila svileni mošnjiček, ki ji je visel za vratom. Ko je odjahala po ulici, se je Aldous spomnil Blacktonovih besed: da je Culver Rannova ljubica. Radoveden je bil, ali naj si s tem razloži vsiljivost pogleda, s katerim ga je bila obdarila.

Približal se je plesišču. Bilo je nabito ljudi, največ moških. Tu in tam, kakor oblike, moleče iz živnega groba, je opazil bitja, ki so jih v Tête Jaune Cache imenovali »sestrice«. Čeprav so bile v manjšini, ena proti desetim, so vendar s svojim rezkim vriščem in brezumnim smehom zagluševale hrumenje mož. Na drugem koncu se je zlivalo cviljenje gosli, breknanje klavirja in piščanje klarineta v kričavo godbo. Ves prostor je bil poln smradu po whiskyju. Čutil si ga povsod, zakaj večina ljudi, ki so tu iskali razvedrila, ga je bila vzlic zakoniti prepovedi. Tu so bili strelci z gor-njega dela proge in strelci s spodnjih delov, ljudje vseh narodnosti in menda tudi vsake starosti; vozniki, lomilci kamenja in dinarji v neostroganih škornjih; ljudje, ki jim je bila igra z dinamitom in smodnikom vsakdanji posel; železničarji, dinarji z vrhne stavbe in možje, ki so vrtali v osrčju gor. Aldous je že nekaterikrat zrl na ta prizor ter poslušal njegov truš in krič, strmeč ob misli, da bodo prav ti možje, ki se nocoj tako razuzdano zabavajo, jutri spet gradilci države. Naj so bili izmозgani, votli obrazi, ki so švigali okoli njega sem ter tja, še tako naličeni in nasmejani, mogote tega pogleda niso mogli izpodrinuti v njem. Bili so le večje, fototajoče v

mrežah svoje usode in kosajoče se med seboj, češ, katera se preje strmoglavji v pogubo.

Aldous je nekaj minut napejal oči in opazovali obraze na prostornem plesišču, toda nikjer ni videl De Bara. Preril se je do izhoda in počasi korakal dalje po razsvetljeni ulici, dokler ni prišel do ogromnega, črno in belo progastega šotora, v katerem je imel Lovak svojo juharo. Od desetih do dvanaestih je bil ta šotor prav tako natlačen kakor plesišče. Aldous je poznal Madžara Lovaka.

Pri Lovaku je bil našel ključ, ki mu je odprl marsikaj čudnega in zanimivega ter ga je seznanil s silno pomožno vojsko graditeljev države — s Slovani. Razen kakega Nemca, redkih Italijanov in kdaj pa kdaj kakega Grka ali Švicarja so polnili Lovakov šotor samo Slovani — Slovani iz vse Rusije in zastopniki sosednjih rodov: gibčni, zgovorni Poljak, širokopleči, okroglolični Hrvat in malobesedni Litvanec. Vsi ti so prihajali na imenitno juho, ki jo je Lovak prodajal v velikih žolnih skodelah po deset centov — juho iz ječmena, riža in zelja, iz govedine in bravnine, z eno besedo iz vsega, kar je bilo dobiti in iz česar lahko napraviš juho, bodi meso, bodi zelenjava — juho, ki je nebeško dehtela po česnu.

Ko je Aldous vstopil, je sedelo tukaj do petdeset ljudi in jedlo svojo juho z vso zaverovanostjo in slastjo rojenih Galičanov, mlaskaje kakor petdesetorica pujskov ali petdesetorica skied za izplakovanje zlata. Tudi mešanec De Bar je časih prihajal senikaj na juho in Aldous se je živahno oziral po njem. Odhajal je že, ko je pristopil k njemu njegov znanec Lovak. Ne, Lovak ni bil videl De Bara. Vedel pa je marsikaj novega. Policijska oblast je bila davi zaplenila dvajset otrebljenih prašičev, ker je v slehernem izmed njih našla štirilitrsko steklenico whiskyja, mojstrski skrito med salomi. Ista oblast je bila prejšnji dan zasegla sod »rafiniranega petroleja«. Preveč komisni postajajo, vsi, kar jih je, je menil Lovak.

Aldous je odšel. Pogledal je v tucat restavracij in v dvakrat toliko točilnic brezalkoholnih pijač, kjer so mrcvarili fonografe, da se je človeku vrtilo v glavi. Obstal je pred majhno prodajalno tobaka in stopil vanjo, da bi si kupil smotk. Razen njega je bil v prodajalni še drugi kupec. Prižigal si je smotko in luč velike viseče svetiljke se je odbijala na njegovem demantnem prstanu. Preko prasketajoče užigalice se je ozrl na Johna Aldousa. Bile so to mrke oči, ne rjave ne črne — baš mrke, s čudnim, presunljivim bleskom gadih zrenic. Njegovi brki so bili majhni in pristrženi, njegove roke bele; bil je človek, ki se mu je poznalo, da ima v varnosti vražje hladno kri. Ko je zagledal Aldousa, je samo trenutek prestal s prižiganjem smotke. Pokimal mu je.

»Halo, John Aldous,« je rekel.

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

pridoroča svojo veliko zalogo vsako-vrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Industrija železa Zenica (Bosna)

potrebuje:

1 orodnega ključavničarja za fazonske strgarske nože in šablone za kalibriranje valjcev.

1 kovača, samostojnega delavca.

1 ključavničarja za proge za valjalniške posle.

Ponudbe z izpričevali in zahtevami na imenovano tvornico.

NESTLÉ

MLECNA ČOKOLADA
NAJBOLJŠA

Prodamo večjo množino

makulturnega papirja
kilogram 4— Din.

Več se izve v upravi »JUTRA«.

Štev. 20.611-27. Rel. IX

83.5

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo
tesarskih del

za napravo 3-nadstropnega poslopja za Delavsko zbornico na vogalu Miklošičeve ceste in Copove ulice v Ljubljani.

Ofertalni pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu Šolski drevored št. 2/II.

Ponudbe je vložiti v imenovanem uradu do dne 5. avgusta 1927 do 11. ure dop

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 30. julija 1927.

PRODAJALKA

(manekin) dobi stalno dobro nameščenje pri veliki konfekcijski trgovini
Naslov pove uprava »Jutra«.

NE REKLAMA

temveč kvaliteta je prinesla svetovni sloves vkuhvalnim časam znanke

„W E C K“

Zato zahtevajte pri vašem trgovcu Wecka Zrnatno znižanje cen! Tovarniška zaloga Krekov trg 10/I pri tv FRUCTUS. Ljubljana 158-8

Perzijske preproge

razprodajam

samo še dva dni radi odpotovanja po zelo nizkih cenah

Ho ei Traatn. soba 8, II. nadstr.

Elektromonterja

dobro izvežbanega 880

sprejemem za urejevanje telefonske mreže.

Ponudbe s priloženimi prepisi spričeval in zahtevki plače pošljite na „Slavski“, d. d., Pakrac.

PLETILNI STROJ

ploščat, št. 9—10, širine 65—100 cm, z 2 vodilnikoma, skoro nov 1 krožni stroj (Rundstuhl, 24 fini 36 col. 1 parna lokomobila 9—12 HP.

cenoprodaj.

Ponudbe pod »šifro »Jeftina kupnja« na oglasni oddelček »Jutra«.

8820

Naša draga, zlata mamica in sestra, gospa

Draga Keršmanceva

je včeraj, dne 2. avgusta v Gospodu zaspala.

Pogreb se bo vršil v četrtek, ob pol 17. iz mrtvašnice državne bolnice.

Zalujoči hčerki:

Draga in Sava in družina Učessanek.

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze globokega sožalja, ki smo jih prejeli prilikom smrti našega ljubljenelega soproga, očeta, sina, zeta, strica in svaka gospoda

ANTONA ČESNIKA

podinspektorja in sreskega upravnika finančne kontrole v Sarajevu

in za obilo spremstvo na njegovj zadnji poti se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo pa izrekamo državnemu uradništvu, predvsem gospodom zastopnikom del, min. financ, dvornemu svetniku Bonaču, Kostanjevcu in fin. nadsv. Sušču, g. direktorju poštne hranilnice dr. Šavniku, gosp. Oblastnemu car. inspekt. Ruplu in gosp. car. rev. Breščaku, govornikom gosp. inspekt. Kalašiču in gosp. komisarju Držaju, celokupni finančni kontroli, ki se je v tako lepem številu udeležila pogreba dalje godbi »Gradašca« iz Viča, združenim pevskim zborom St. Jakob, Grafiška in Krakovo-Trnovo, vsem prijateljem in znancem, osobito gosp. P. Šterku ter končno vsem onim, ki so kakorkoli pripomogli k tako lepemu in ganljivemu pogrebu.

Maša zadržnica se bo brala v petek ob 7. uri zjutraj v frančiškanski cerkvi.

V Ljubljani, 1. avgusta 1927.

ZALUJOČI OSTALI.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster in izdelovatelj preoblečenih gumbov
LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje 7

se priporoča za vsa v krojaško stroko spadajoča dela. — Radi konkurence in brezpo elnosti se izdelujejo obleke po prvem tarifu z 30% popustom. 88.7
Popravila in preobračanje oblek e radevolje sprejme.

Naznanilo preselitve.

8815

Cenjenim svojim naročnikom vljudo naznanjam, da sem svojo dežnikarsko delavnico preselil iz Stranske poti šte. 17

v R zpotno ulico šte. 6

(nasproti pristanišča na Ljubljani v Trnovem) ter se priporočam za nadaljno naklonjenost svojih odjemalcev

ANTON PAVLIN, dežnikar.

Naznanilo.

8822

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril svojo lastno

urarsko delavnico na Gosposvetski cesti 12

Popravila se točno in precizno izdelujejo. — Cene zmerne. Za popravila jamčim. — Se priporoča

Franc Wöifing, urar, Gosposvetska cesta šte. 12.

Vaša obleka bode izgledala zpet kakor nova, ako jo pustite kemično čistiti v

tovarni Jos. Reich

Tovarna: Poljanski nasip 4-6 Ljubljana.

Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Plisiranje v najmodernejših vzorcih tekom 24 ur.

Barvanje oblek v različnih barvah.

Zadružna gospodarska banka

D. D.

V LJUBLJANI

naznanja, da je začela dne 18. julija 1927

poslovati njena

podružnica v Kočevju

ki bo izvrševala vse vrste bančnih poslov najkulantneje. 8821

Knjigarna Tiskovne Zadruga v Ljubljani

priporoča

Dr. Ivana Tavčarja zbrani spisi

Urejuje dr. Ivan Prijatelj.

IV. zvezek Grajski pisar 4000. V Zali, izgubljen Bog. Broširano Din 84.—, v platno vez Din 100.—, polfranc. Din 106.—.

I. zvezek Izza kongresa. Broš. Din 84.—, platno Din 100.—, polfranc. Din 106.—.

II. zvezek: Cvetje v jeseni. Visočka kronika. Broš. Din 72.—, platno Din 86.—, polfr. Din 92.—.